

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204707

UNIVERSAL
LIBRARY

OUP—552—7-7-66—10,000

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. **783 B81 D** Accession No. **T1558**

Author

Title **దాంధల రాణి**

This book should be returned on or before the date
last marked below.

దొంగలరాణి

అను
భయంకర సూర్యాపందరి

రెండవ భాగము.

గొల్లపూడి :-

Machanavajhula, Muiha Brahmachayanulu.

క ప ప కు.

గొల్లపూడిపీరాస్వామి

శ్రీ సీతారామామయకృష్ణాక్షి హో

రాజమండ్రి.

శ్రీ సీతారామామయకృష్ణాక్షి హో

రాజమండ్రి.

విజయవాడ

1933.

[వల 1-0-0]

శ్రీ రస్తు.
దొంగలరాణి.
అను

మ. యా సుందరి.

రెండవ భాగము.

పదియేసవ వ, కరణము.

అనంతరాశయగుట.

అసే జయస్సే ! సుహాగ వచ్చితర యిదగో తాళపు
బెల్లలగుత్తి జాగ్రత ఈకేసలనుసమ్మి పరాకుగ యుండజనదు
మునుపటి రోజులుగావు అందరు ముండిగులే అగ్ని యీకం
వేమిర! సానకగారి టికి సరసానికీబోతిర లేకున్న యింత
యాలశ్యమగు మాటలాడవేమిర వహ్వవహ్వ ఆజోగేమిర
గమళ్ళ వెంకమ్మగారిట పానకమును సేవించిరామేమి ఈమ
ధ్య సూహించేటటుగారు వచ్చి యేమనిచెప్పినానో మరచిర
త్రాగును మొదలగునవి నొఖర్ల కుబునికీరావు. అందువల్లనుం
చి మీ కయిదీలు జైలును చి స్వేచ్ఛగ పలాయితలగు చుండి
రని కఠిన యగా ముడలించినోయిలే మీకువినియండలేడ. ఇ
ద్రము ఇద్రము బుర్రలెగిరిపోవును. జాగ్రతయనిజెపి

వెడలిరి. అప్పుడే కుండ్రొందుగొట్టెను. పట్టణమెల్లడ కళ్ళబ్బ ముగినుండెను.

ఇదేశమయమని జైలుకాఫర్లగు విటాగోసరు లిరువురు చెలియొక క్రడీకొట్టును దెరచి నిద్రించుచున్న చక్కనివరుసగు గల యిరువుర స్త్రీలనుతేపి లెండు మనకింతకన్న సమయము దొరకదు. మాకోరికను నెరవేర్చుదు మిమ్మిదె విడిచిపుచ్చెనె మాలసింతుకుదు.

వని—అప్పుడు కనులునులిమికొనుచు. అయ్యలార టూరు కలికినట్లుగా మమ్మిరువర నిజముగ విడచు నారేయైన తప్పక మీదగు మనన బాధబాపెదము. సందియములేదు. గాని శృంఖలములతో నున్న మీకు గాని మాకుగాని సుఖములేకు. ఇంతియెగాక పిమ్మట మీరు పోవుటయెల్లు. గనుక మీమాటలు యథార్థమున బోధించెద నె మధ్యమధ్య శృంగారచిహ్నాల నలుపుచు ఆపుటప్పట క్రి గంటి వ్రసారములనూడనొక నన్నిచెరనుంచు నాజ్యముచితి ని కరిగిన హృదయములు గలవారై కామదేవునకుఁ గొంగులై వ్యామోహమును మరిలించునెప్పులేక యావిటులిరువురు వెంటనే సంకెలల విడగొట్టి సంకీర్ణలమునకు గొంపోయి. తమ చేతులనున్న కత్తులను గోడకు తీరవైచి బ్రహ్మసాదానభవ కొక్కమెట్టు లోటని యెంచుచు మోహంధులై దాస్తులను స సవరించుకొనుతరి మహాప్రౌఢులగు స్త్రీలిరువురు గోడను తీర వైచిన కత్తులను చట్టునఁజేరబట్టికొనుటయే తడవుగ యొకప్రే మునకా యిరువురకామబాధను పూర్తిగ విడగొట్టిరి. ఇంత

యు నొక్కరెప్పుపాటులో జరిగిపోయెను. పెంటనే చారుల దు
స్తులకు తాము ధరించి కత్తుల చేతనిడికొని గళజవుల నిరువు
ర గదాయందునిచి బీగములవైచి కెండుకొట్టివరికు పురుష
వేషదారులగుస్త్రీ నిరువురును పాతలాయిస్తుయుండిరిఅప్పటికి
బుద్ధాన్తముయము గూడఁగావచ్చెను అంతనాల్గవయానపు
కహరావాక్లవచ్చి స్త్రీనిరువురు దాళపుచెవులగుడ్డిని వారి
కొనిగి చల్లగాగేటుదాటివేధిని బడి గమ్యస్థానమునకై జను
చుండిరి. అట్టిసమయమున నిరువురు పురుషులగునై యెవరు
మీరు

స్త్రీలు—మేమెవరైనది చెలియటలేద. క్షేలుకాదు
లము. మీరెవరు.

పురు—మాదీయూరె.

స్త్రీ—నరేపేరు

పు— నాపేరు రామానుజుడు యీతసపేరు శ్రీపతి

స్త్రీలు— మీగీయూరికి కొత్తన రాగేమి.

రామా— కాదుకాదు పాతవాగమై చదువునకై కర
తేశమందుండుటచే ముక్కురుగళ యుగదవచ్చును దానికేమి
గాని మీరుయధార్థ వేషధారుల లేకకృత్రిమ వేషధారుల ప
ల్కులను కంతస్వరమును బట్టియనుచుండించ వలసివచ్చును
క్షమించుదుగాక.

స్త్రీలు— క్షమించుట కిందేమి తప్పుయున్నదని య
నుచుడు సమయమున మరిమి వ్యవస్థరైరి వానినిగాంచి రా
మాజుడిట్లనియె.

మీదేయూరు నామనులెయ్యని.

బాటసారులు— నాపేరు మాధవుడు ఈతడువలలుడు
ఈమూడువవాడు వీరుడు మీరెవ్వరు.

రామా— నాపేరు రామానుజుడు ఈతడు శ్రీపతి

బాట— సగే వీరెవరు అయ్య మీదేయూరు నామ
నులెయ్యని.

స్త్రీలు— మాదీయూరేను మేముజైలు కాశరుల
ము నాపేరు చతురుడు. ఈతడు పక్కడనువాడు.

అప్పుడు బాటసారులొకరి ముఖమొకరు జూచుకొనినీ
రిరువురు స్త్రీ లనియు తమవారనియుగూడ గ్రహించి రామా
నుజునిగాంచి యిట్లనియె. మీరెందేగుచు టిరి రాత్రిగంచరిం
చుటకు కారణమెయ్యది నిజము వచింపుడు.

రామాను— మాయప్రచువచ్చిన చోటికేగుచుంటిమి
నిర్బంధించి యడుగుటకు మీరేమైన యధికారుల లేకదండగు
ల మీరెచ్చటికేగు చుండినో జెప్పుడు లేకున్నమి బట్టి బం
ధించెదము. మీయధార్థ నామనులెవ్వయో జెప్పుడు.

— బాట— గుడ్డవచ్చి పిల్లని బెండ్లనట్టుగ నీవామ
మ్ముడు బెదిరించువాడవు.

రామా— వీరేవురును గుండగులేయని గ్రహించి
వెంటనే బిగులూడెను చట్టున వదిలూడి బస్తీ ఆయుధముల
తో వ్యర్థమయిరి. అప్పుడు కృష్ణసింగు మొదలగువారు
కాలి బుద్ధిజెప్ప బ్రతుక్కిచ్చిరి గాని వీలుజగ్గి నదిగాదు అ.

తతో బట్టుడు కొట్టుడని రామాశాసన మొదలగువారు దేశ
దోహుల బట్టకట్టహాసము జేయుతరి వెనుకనుండి యెవరోప
తుగిడివచ్చుచున్న యెలుకుడు విననయ్యె నపుడెల్లరు నిశ్చేష్టు
లై వెనుదిరిగి జూచుచుండ పెద్దవెలుగొకటి ప్రత్యక్షమాయెను.
వెటనే ధాం మనశబ్దము దిశలు మోగునట్లయ్యెను అపుడె
ల్లడ నద్భుతమగు పొగ యానరించెను. ఆపొగయందరికిని క
న్నలగు పడమినవరినెవరేమి జేసిరో పెద్దగండరిగోళి మాయె
ను, అంతగొంతవడి కొకతహీనారు స్పృఖలాబ్ధిలెరి.

శకునారవ ప్రకరణము.

చిర్రము మీద చిర్రము.

సర్వసామాన్యముగ యెంతటివారికిని కాలమొక్కటి
గ జన్మాంతము సమముగా నడచుట బహుకష్టము గదాయని
యొకపురుష శ్రేష్ఠుడు శిథిలగ్రహంతస్థ కూపమున బడిబైటబ
డితెచ్చగానక దైవసార్థిః జేయుచు నీతరున విచారితజూచ్చె
అయ్యయి యెట్టిదిక్కల పాలెతి నీతరున జరుగునని స్వప్న
మందైన దెలియనైతి నే స్నేహితుః సహాయము నిమిత్తమై
వచ్చిన నన్నీతరున రుదుముల బెట్టి నేటిఃకర్మము మహత్కనా
మొరాలింపవ యని దీని నన్నిట్లెఱచాఁడెనై నిద్రయొప్పె
మనుజుల సందడివిన నయ్యె నదియగు కూపమునన్న పురు

మడు పైకిజూచునంత యెవరోనూతి చింతనిలచి లోనికి జూచు చున్నట్టు గ్రహించి యొకవరి కేకవైచె నప్పుడు వెలుపటివా రాధ్యనివిని బ్రహ్మానంద భరతుఁ యి అస్మయ్య ఇప్పుటికి కృతకృత్యులమైతి మబ్బబ్బ యెంతకష్టపడి వెదకితిమి సోగితిగి సందులుగొందులు నిన్నిరహస్యస్థలములను నెఱుఁగితిమి చిగురు నకు మనబాబూరావగుపించెను.

బలరామ నీవీతని నధ్యక్షింపగలవ లేకనన్న సామన్న నడవ మఱేమియులేదు గాని నీవీతని నధ్యక్షింపుతరి వైగులెవరైన వచ్చిన ప్రమాదమురాగలను, నేనువైగాను డి నీవీ కూతుమునదిగి యాతనినిగొవచ్చుజోపున నేరైన జిహ్వా తటస్థించిన మామోసాయముచే శత్రులనుండి నిష్క్రియముకొనవలె బాహుబలముకన్న బుద్ధిబలమతి శయమాగనుండినగాని నైరి నిరులబాఁడునుండి తప్పించి కొనుటకష్టమా.

బల—మీరెట్లుజేయమనిన యట్లేజేయువాడను ఎవగు జేసినను వాలసింకదగదు

నారా— నీయిట్లను నా కీదైశువు సమామె నేమందువు నన్నిందు బ్రవేశించమ నడవాయని నడముగట్టి ఆయుధ సామగ్రిని తినుబుడువదార్థములను గ్రహించి జడవనాతికగ్గ మొకస్తంభమునకు గట్టివైచి నూగి.యందు బ్రవేశించుతే బలరామునివిలచి నీవుద్వారము కడనుకుము నేనువచ్చువరకు జాగరూకుడై యాయుధమును చేతబట్టియందును నిరులకునా.

జాగతి కునివెళ్ళి నాగాయణశాఖలు జే కరమేశ్వరాయనితా
 మును బట్టికూపమున దిగుట కారంభించెను. దిగుచుండెను చా
 లవరకుదిగెను. అప్పుడు పైనపెద్దగోలవిన నయ్యేనేమిది యీనర
 ప్రాసాదమున బడును నేమియుదోచక కొంతపడియోజుంది
 పైకివెడలుదను లోనకేగుధను ప్రాసాదశిష్టుండును పరిమిమి
 ప్రసాదమును బాబూరావుచెద్దగొడుగుటయే కరమేశ్వరాయని నిశ్చ
 యిని సాహసించిపోవకు దిగిజూచుసరికి నీరసముచే గానచ్చు
 ను నోటచూటలేక ధర్మరాజిపైతలనానికొని యున్న బాబూ
 రావునుజూచి బాబుబాబుయని పిలిచెను ఊయనుకట్టమున
 క్కొంగ విడిచిచెరు కనులు విప్పిజూచుచుండెనేమోగాని గా
 గానికారనగుటచే నెలియుటలేదు. వెంటనే విద్యుద్దీపమువె
 లిగించి పరీక్షించునంత కనులువిప్పి జూచుచుండెను. నీరసముగ
 యున్నట్లుగ్రహించి తనజేబునుండి తినుబండు పదార్థమునోట
 నిడి దివసనొక విధమైన ద్రావకము గూడనొసంగ బలముగ
 లగి నాగాయణశాఖయనిబిలువ బ్రహ్మాండమంది మరలగా
 స్పృహజ్ఞులను దాహమునుగూడనిచ్చెను అప్పుడు బలమునువై
 ర్యముగలవానిగ గ్రహించి పగ్గమువెంట నమ్మడిగ యాతని
 ఘనముననుకొని పైకివచ్చి శాంచుసరికి మిక్కుటమగుదొమ్మి
 యుద్ధముజరుగుచుండెను యిరువురొక వైపునను బడుగురొక
 వైపును నిలదికొట్టికొనుచుండిరి. అట్టిసమయమున పత్తేదా
 ను లొందరచే శాఖరావునొకచోడించి రివాల్వరుచేతనిడుకొని
 రిప్రెసెంటేటివుధ్య ప్రవేశించి కొందరిని బడగొట్టెను. మిగిలిన

వాట పరుగిడిరి పొంపెట్ల నారాయణబాబు గూడపరు
గిడిపొరెల్లొక గదియార్పశ్యులైరి పత్తెదారాశ్చర్యమండి
యాయరకెచ్చటను ద్వారమైనలేదె. వీరేరితి సంతర్థానులైరి
బహుచిత్రముగ నున్నవని యూరకొనక నలుమూలల బరిశీల్చి
ట వెమకిలిచ్చును. ఎంతవెదకినను చీమకాలుబట్టునంత సందె
న నగుపించదాయె నేమి నీతును మాచుచుండగనే మాయమై
రి. తప్పుకి యిందేదియో గొప్పచిత్రముండి తీరును. మన రా
మసిగేమాయెనో చలియదా వీరివల్ల నాతనికేమి ముప్పువా
ట్టిల్లునోగద యోతచిత్రము పస్త్రతము యుద్ధమున బడియున్న
వారలరిక్షించి పిదిప యోజితమని వెనుకకు మరలి యుద్ధ
భూమికివచ్చునాత బలరాముని విశేషగాయములు దగులుట
చే నేలపైబడియున్న మరియొకరెవరో కొత్తమలుబాడు
పోల్చిశక్యగాకుండెను. అతనికిగూడ విశేషగాయములు తగిలి
యుండెను. మిగిలిన శత్రుపక్షమువారు కొందరు మడిసిరి. మరి
కొందరు గాయములు తగిలియుండుటచేబడి యుండిరి. కా
లుసేతులు గట్టబడి నోటగుడ్డలుబుడుటచే మాటలాడ శక్యము
గాకజూచుచు మరికొందరు బడియుండిరి. వెంటనే నారాయ
ణబాబు వారలను బాధవిముక్తులుగజేసి మిరెల్లరు సీతీరున
గట్టబడయుండిగారణమేమి వేగజెప్పుడన అయ్య మేమెల్లర
ము పోలీసువారమే నేనునూలేము. లక్ష్యబుడను. ఈయోగి
యు నేనును గతరాత్రియందు మారువేషములతో పురమున
సంచరింప యిరువురు వసిలేలు పురుషవేషధారిణులై జనుచుండ

గనిపెట్టి వారిని బాధించ నుక్మత్తమునకుతరి. పరిమల్లవగు కృష్ణాకులుగూడ వచ్చిరి. అప్పుడా వేపుడును బాధించ యిత్నించుచుండ వెనుకనుండి మామూసులవారిగారోపు గొప్పపిరగి పేల్చి పెద్దపొగను గట్టిరి. మమ్మనారము బాధించిగొనవచ్చె మీరిందుండుటచే మేమెల్లరము పోకిరియి, పోకిన్న మాగతి గూడ మధుమాదనాకులతో బాటు గాను నుండె.

నారా—మీరగురు బ్రతికిరి. గొప్ప యశస్సము మనయింకికడ కొన్నవినెవము తెలియులేదు.

అక్క—నువోయి లేచి. గాని యిదివరకెల్లరు మీ బాడ చెలియమినకునిచేమో తుని నిజానినునుండిరి.

నా—నాసోగరుడగు చక్కనిచే నేమామెను.

అ—మీగు నానికారణమున మరుచుకొ గొప్పన యా తడుగూక మీకై వెనుక నేగి యు సొనుక బాడయేలేదు. అతడెదేగెనా.

నా—అరాములతోబాటు పడియున్నవాగు నాసోదరుడు గానుక.

అ—వేరి నుకునాని యాతడు తెత్తులతోఁ గలసి వచ్చినను మానిష నుకొ చాలాశ్రమఁబడి గతరాత్రియగును. యిప్పుడును గొప్పనహాయములేసి. దుండగులతోబోరి పడిపోయెను. ఈతడే మీసోగరుడగుమొదెడ.

నా—అంగకు సరియను లేదు. గాని ఇట్లు బాబూ రావుగారి యింటనందరు నేమమిగిలె.

ల—బాబూరావు గారి భార్య రుక్మాబాయి నాకు తురగు రాజరత్నమును. వెంటబెట్టుకొని పుట్టినింటికి వెళ్లివట్లు వెలియవచ్చినది. అంతవరకు నిజమో దెలిసికొందమన్న నాకవగాళము జిక్కినదిగాదు.

నా—ఈయోగి యెవరు? మీతోగలసియుండఁ గారణమేమి.

ల—అసలు యోగులు పరోపకారపాఠీలు. గావున యొకవాటిరాత్రి మేమిరువురము గలసికొంటిమి. మిమ్మెరుగుదునని కూడఁజెప్పెను. అంతటనుండి యెక్కువ వాత్సల్యతచే నావెంటిదిరుగుచుఁ దగుసహాయమునకై పాటబడుచు కష్టసుఖములకు సమభాగుడయి చూచుచుండె.

నా—అట్లైన వీరిసంగతి ముందు యోచితము. వస్తుతము వీరందరను గొంపోయి చికిత్సాలయమున నునిచి వైద్యులచేఁ దగుచికిత్సఁజేయి పును. పెరవారలను మార్తము పోలీసు వారికి వప్పగించి భద్రమని పంపియు. వీవుమాత్రము వెంటనేరమ్మని పంపిని జెప్పనఁ దగ్గి యోగిని వెంటెను పిదప నారాయణబాబు యోగిని పంపి అయ్య తమరెవరు. అట్లే నారాయణయోగిగారి శిష్యులకై ప్రేమపడెను.

యోగి—వారి శిష్యుడనే శ్రీపతియను యోగిని.

నా—తనుర ననుస్కారము మరిచిపొదుకు తురుంచుదు. మీరితరుల సంగతినినీటకు కారణమేదైనగలద.

యోగి—నీయే నేరకే కార్యమును సరిగ్బిందితి నది

నర వేరువరకు యోగివేషముతో నుండుట కీర్త్యరసాక్షిగఁ బ్రమాణము చేసికొంటి యిష్టమై మీసంఘమునఁ జేర్చుకొనుదు. లేకున్న నాయుష్షమువచ్చిన చోటికిఁబోయెడి.

నా—మీరెచ్చటకుఁ బోవవసరములేదు. మీయిష్టము వచ్చినతీని మెలంగును. తను కేటద్యమును బొగుగఁబ్రేవేయెముగలదు.

యో—జ్యోతిషమునకు కొన్ని పక్షముగలదు. కేరళమందు విశేషపక్షము అనుచో పక్షిభాగముఘోషముగఁదెలియును.

నా—బాబురావుగారు. తమకును గయచేయుడన నెమ్మదిగవచ్చి యోగికి ననుస్కరించి సూర్యునియందు యోగి పూర్వోత్తరము దెలిసికొని సత్యమును బ్రకటింపి మావ్యవస్థను యధరస్పదన చేయక సూర్యుడి ముడిక. అట్లును కుష్టదారు బాబురావునిగాంచి అయ్య తమక పాడునూతియును బడఁ గారణమేమి.

బాబు—మీరే నేను. భల రామసింగు ముపురముగ లసి యిరువురి కిప్పుడ విడిగడిగా వెళ్ళితిమిగద. పిమ్మట మీ ముపురము అతర్భవం రిహస్యముఁగొన్ని గాంచుచుండ మావెలుకనుండి యెనగోవచ్చి మాయగుల్ల ముఖములపై విషవస్త్రమునువైచి యునుమిపట్టి నైకు విషములకు విస్మృతిగఁ పొందుతిమి. రామసింగుమండి మెట్టియిడుముల బడుచుం డెనో దెలియదు. నా మాతృశూరలీనివచ్చి బాచునరికియూ నూతియును బడియుంటిని.

నా—ఏమేమి? ఈయింట కృష్ణాదులుగాక. యింకను దుష్టులుండిర. ఓరోరి దుండగులార మీకంతృకాల మాసన్న మాయెర నారాయణసింగే గృహముననుండెనని యెరుంగర మగతనమున్న మీపశ్చిష్టావశేషములు నాకడజూపరాద. ఇట్టి అమాయకుల చెంతన మీపశ్చిష్టలుచూపించుట. అప్పుడు మీ నాబలములును మాయాపశ్చిభానమును దెలియునే అయ్యె రా మోజిగతి యేమాయెనోగద. యెట్టియిక్కట్టు బడుచుండెనోగా ని మరియొక భయముమాత్రము రాగూడకు. ఇంనుగల రహస్యములఁగొన్ని యెరిగినవాడు. ఇంతకుదైవసంకల్పముదాట నేరికిని శక్తియుగాదుగద. యెంతటితల్లి మోతము ఒకదానికన్న యొకటి వహ్య వహ్య బాగుగనున్నది.

సా—మనమిట బడియున్నామి. ఇట్టివద్దచున్నవారి గతి యేమాయెనో

నా—ఆవిషయమైగూడ ననుచూసమొనరినది. మన మింటికరుగువరకు నిజముదెలియదు.

బా—వరమాసమేదైవం దెలిసెన? మీయింటన మా యింటన.

నా—మీయింటనే. మీభార్యయు గుమార్తెయు బృందావనమున కరిగిరని మనలక్ష్యుణసింగు జెప్పినాడు.

బా—వట్టిది సర్వాబద్ధము. నేనింట లేనితన నాభార్య గుమ్మముదాటి యీవలకైననురాదే. ఒకవేళ మనవాడు సరిగ దెలిసికొని యుండకపోవచ్చును. లేక కృష్ణాదులు గొంపో

యి యెట్టిప్రతీతిని గల్పింపవచ్చును.

నా — సరే సరే అట్లయితే యనుమానింపబనిలేదుమనవాడట్లు పుట్టానవాళ్ళతో జెప్పెను ఇతకుమన యోగిగారిని బ్రశ్నించిన సర్వము జెప్పెదను. స్వామియేమిశలవు బాబూరావుగారి విషయమై ప్రశ్నించుకొంటిశలవిండన మందిదని యోగి కద్యాసనాసీనుడై : ఉమానిక్కించి వదినిముషములవరకునిమాలితనేతుడై యెన్నియోధ్యానించి శిరఃకంఠముగా విడిచినట్లు చెప్పి నారాయణాబు విన్నవడిగిన ప్రశ్నవిషయ మూహించి యిరువురు వాదనలు మూర్ఖము దుష్టులవారిబడియెడి గుహనారాధకుల ఒడ్డులెయ్యుట్టుగు పించిరని యానత్కర. యోగిపుగవును దెలియ బలుక యాశ్చర్యముమంది గాదుమనుడి అట్టితర ద్వారముచేత నెవరో వచ్చుచున్న సంవడివిననయ్యెను.

నా — ఎవరూ ద్వారముచేతయన నేను లక్ష్మణసింగుని సరేవచ్చితిన లోనికిరమ్ము నీరాకికై యెగురు జూచుచుంటిని మనయింటవద్ద ఏశేషము లెవ్వయును లేవుగద.

లక్ష్మ — లేకేమి కావలసివచ్చి

నా — ఏమియున్నది.

లక్ష్మ — ఉడుటకేమిగాని విూతీరున నవ్యర్థకాలక్షేపము జేయుచు తిరుగుచుండిన యెట్టివింతలైల బుట్టును.

నారా — పుట్టకలదినది మాకున పుట్టనిమ్ము అసలు జరిగిన కథయెట్టియో జెప్పుము.

లక్ష్మ — చప్పుటకేమి యున్నది అమ్మగారు రాత్రి నుండి యగు పించుట లేదనియు నెక్కడికేగిరో చెలియలేదని యువెంటనే మిమ్ముల రమ్మను మనియు మీ అమ్మాయిగారు గోలు గోలున విచారించుచు జెప్పిరి ఇంతకన్న వింత లింకేమి గావలయును.

నాగ — సరే బాగుగనే యున్నది ఇదివరలో జరిగిన చిత్రములలోని దొక చిత్రము ఇందాశ్చర్య మేవుయున్నది ఇంతియేన ఇంకను నేమైన గలవ.

లక్ష్మ — లేకేమి యిదిగో రె దుత్త రములు వచ్చినవి.

నా — వీని యిటుతెచ్చుని పుచ్చుకొని యిట్లుని జనువజొచ్చెను.

రెండు కలిశోధకునకు కలిశోధక కలిశోధిని వాఁయు నదేమన ఇదివరలో నీకొక బాబును వాఁసియుంటిని. దానిని నీవుచూచియే యుండువుగాని మూర్ఖుడవై తాజిట్టిన కుంజేటికి మూడేకాళ్ళున్నట్లు పట్టిన పట్టువదలకుటయి. ఇన్ని రోజులనుంచి నీవుచేసిన ప్రయోజకత్వము సుంతైనను లేదనివే రేకెప్పుడవసరములేకు ఒకవేళ మాయంటబ్రవేళించి యొక నాటిరాత్రి మమ్ము మృతప్రాయులుగజేసి రికార్డును మురుగువగైరా సంగ్రహించితివని సంతసించుచుంటివేమి అంతమాత్రమున మాకువచ్చినట్లులేదు. నీవిటుపిమ్మట దారాపుత్రాదులకు దూరుడవై పెక్కుచిక్కుల పాలుగాగలవు జాగ్రత్తగ

ముండుము మధుసూదనుని యాతని కూతురు సుందరిని వెత
కుటమాట నటుంచి నీభార్యబద్మాభాయియు బాబూరావుభా
ర్యరుక్కాబాయియు కూతురు రాజరత్నమును నేమైరోయెం
డుండీరో గమగొన నీకుగామగన నిన్నుబుట్టించిన బ్రహ్మకై
నశక్యము ఇకనైన బుద్ధిగలిగి బ్రతుకును ఒకటి రెండురోజుల
లో నీవుగూడ బద్ధుడవయ్యెదవు అనుతనము నీవ్రాయత్నము
లెల్లను దెలియుచునే యున్నవి. ఈపరిమాత్రము నీపని పయి
నలగునని బాగుగ గ్రహించకొమ్ము. చెడిపోకుము ఏమో
వ్రాసిగి నని యుపేక్షింపకుము.

ఇట్లు నీవ్రాబలవైరి

పరిశోధక పరిశోధిని

సరేబాగుగానే యున్నదని పత్తేదారు రెండవయుత్తర
మునుగూడ నీతీరున జరువ మొనరిడెను.

అయ్యయి బాబూరావు యెంతవీరివాడవు వీధిముగ
మైన యెన్నడెరగని నీకీగొడవయేల ఇనుము నాశ్రయించినఅ
గ్నిసహోతునినకు సమ్మెట దెబ్బలయెట్లు యీదప్పుడగుపత్తే
ధారు నాశ్రయించుటచే నీవుగూడమిక్కిలి చిక్కులపాలుకా
గలవు ఇకనైన బుద్ధిగలిగి నీయుద్యమము వదిలితేని పెట
నేనీభార్యను కుమార్తెను విడచిపుచ్చెదను. కారణమేమ నీవు
వట్టి యమాయకుడను. గాన జాలిగలిగి యీతీరున వ్రాయ
డమైనది వైననీ యష్టము వ్యర్థమగు శ్రమను జెడక యోజి
చుకొమ్ము.

ఇట్లు దయా మయి

నారా— అబ్బోయిట్టి బెదరిపులకు భయపడు వాడుగాదని యెరుగవుగాబోలు నా గాయగబాబన యినుపగుగ్గి భృగాని మినుకగుగ్గిభృగావు వీవేమనియను కొనుచుంటివో యని తలపంకించుచు మిఖమెర్రవార కనుల పెంబటియగ్ని క గములురాల దిగ్గునలేచి మీరెల్లరు నింటికరుగుడని పంపివైచి తానొక్కడు నాగృహహాళోధన కేయసంకల్పించి యిదివరలో దుండగుల దృష్ట్యలైన గిడియూచు బ్రేక్షించి ఆహామేమిభవము యిట్టి భవనముడుట చేతనే యీనాన్యల యాటలు సాగుచు న్నవి అసలే మహామాయావులు అందుకు సహకారమిభవన ముగూడను ఆపైన దైవము గూడవారి కట్లనే యుండెను మ నమిక్లనేమి చేయగలము మన తెలివి తేటలు యుక్తిప్రయత్న లు తైర్య సైర్యములు నేమిపని జేయుచు దైవముపై భారము నిసియీకార్యమున యడుగిడితిని కంతముతో పాణిమున్నంతవ రకు వీరిని విడచుటకల్ల ఓరోరి దుండగులార పక్షేనాను మీ యింటనిదేప్రవేశించుచున్నవాడు నీమిచేయగలరోరందు మీ మాయలకు మీమాటలకు మీబలపరాక్రమములకు వెరచి వెనుదీయగూడనని యెప్పుడు దలంపడు ఈరోజున మిమ్ము బంధించుటయో లేకనేంబ్బు బడుటయో జరిగితిరును ప్రస్తుత ము మీయవలాయితలై దొరకకున్న పక్షమురోజులలో బరి పారయలేముగ నిములంధి పకున్న నేనునారాయణబాబునే యని మీసము దుచ్చుచు భవన మెల్ల ప్రతిధ్వనింప సిగపుగా

దమరీతిఁ బైకిలంఘించఁ జట్టున నొకరాతితలుపుయూడి, దాని నోఁబాటు పత్తేదాదుగూడ హఠాత్తుగఁ జాతాభంబునఁ బడి పోయెను.

పదియేడవ ప్రకరణము.

౫ ర్వ భం ౫ ము.

ధిల్లికి మూడువైపుల యమునానది ప్రవహించుచుండెను. చక్కని ఉద్యానవనములుగలిగి, వానింటి మిన్ననుతాకు రమ్యహర్ష్యంబులునుగలిగి, లక్ష్మి ఎల్లడ తాడవింపుచు, విశాలమగు వీధుకలి నిత్యము వర్తకమునకు వచ్చువారును నగలనమ్మువారు, కొనువారు, వచ్చువారు, పోవువారు, అనేకులు అనేక దేశములనుంచి వచ్చుచుందురు. ఎల్లపుడు తీర్థప్రదరీతిఁ బ్రతికొట్టునందును. యముఁబ్రజలు కిక్కిరిసియుందురు ఇట్లుండ నొకతోజననొక కొట్టినందు బంగరునగలను విక్రియించు గొప్ప పాహుళాదు విశేషధనికుఁడుగా నయారఁడు విక్రియింతున బెల్లను రత్నసరికులె, అతని నామముగూడ రత్న శెట్టియనియే వాడుక మిక్కిలి బ్రసిద్ధిగల పురుషుఁడుగావున నూటికిఁ దొంబది నుండి యాపావునకే వచ్చెదరు. అంత నొక ముగలాయి వర్తకుడువచ్చి ఓవో శెట్టిగారు షేమముగనుండిర, తమదర్శనము

తేసి చాలాకాలమైనది. మరచితిర నాపేరు లక్ష్మీకలిలాలు
మాది జబ్బలపురం.

రత్న—ఒకటో తమర ఆనవాలు ఘట్టలేకఁజూతిని. ద
యచేయుడు. ఇంతసేరసముగ యుండిరేమి. అందరుజ్ఞేయము. ప
నిమిష దయచేసినారు.

లక్ష్మీ—మరేమియునులేదు. వస్తువులు గావలసి
వచ్చితిని.

రత్న—అభ్యంతరమేమి. తమచిత్తమువచ్చిన వస్తువు
లున్నవి. స్త్రీలకా! పురుషులకా!

ల—కాదుకాదు పురుషులకే.

ర—అట్టులైన ఏరకడియములు ఆరులకల మారుగు
లు, తోడాలు, రత్నములుచెక్కిన సింహతలాటపు మురుగులు
చెక్కిని బంగరు గోవతాళ్లు, రవ్వలుచెక్కిన పతకములు, క్రొ
త్తవి, రెడిప్టాక్. గడివిప్పనైనలేదు. చూడవచ్చునవి నీళ్లతో
నున్న బంగీలను ముందునిచెను.

ల—యావస్తువులను జూచి నెట్టిగారు! పాతవస్తువులే
వైసగలవ.

ర—నావద్దలేవండి యెక్కడైన యున్నవేమో వాక
లు తేయుమనుచుండ వర్తక వేషధారియగు బ్రాహ్మణుడొకఁ
డువచ్చి రత్న శెట్టిగారు. రవ్వలుచెక్కిన సింహతలాటపు మురు
గొకటి యున్నది. గావలెన మీవద్దనున్నవా?

ర—అయ్యో కావలెన, ఓహోతమర విష్ణుశర్మగార

నావద్దనుగూడ యున్నవి. ఇవిగో దయచేయండి అన్నిరకముల వస్తువులు నిక్కడేయున్నవి. పరీక్షింపుడు.

విష్ణు—నమ్మదిగ గూర్చుండి మొగలాయి వర్తకుని గాంచి, తమదేయూరు.

ల—మాది జబ్బలపురము. నాపేరు లక్ష్మీపతిలాలు. సింహాలలాటపు మురుగులు గావలసి వచ్చితిని తమదీయూరేన దివాకర్ల విష్ణుశర్మగారు తమరేన తమయొద్ద సింహాలలాటపు పురుగుండెనని వింటినే ఉండెన విక్రియింపబడెన.

వి—తమకెట్లు దెలసినది.

ల—ఆపైన నొకపాముకారు జెప్పినాడు. ఆతని పేరు మరచితిని.

వి—పేరేట్టి జెప్పినాయేమి.

ల—కావచ్చును. వస్తువు యుండేనా లేద అమాట శలవిండు.

వి—లేకేమి యున్నది. ఈరత్న శెట్టియొద్దను మంచివస్తువులుండును. జూడుడు సచ్చిససరే లేకున్న నావస్తువును గూడ జూతురుగాక.

ల—ప్రస్తుతము మీవద్దలేదాయేమి.

వి—లేదు కావలసిన దెచ్చెదనని లేచివెడలెను.

అంత జక్కని పురుషుడొకఁడు షోడశకలా పరిపూర్ణుని రీతి బ్రాహ్మింపుచు తిన్నగ రత్న శెట్టి పాపుకడకువచ్చి యీకొయెవరిది. రత్న శెట్టిగారిదేన.

ర—ఔను దయచేయుడు తమదేయూరు. మీనామ మెయ్యది.

పురు—మాది, అంబాలాచ్చావుణి. నాపేరు జగన్నోహను డందురు.

ర—ఏమిటనికై వచ్చితిరి.

పు—కొద్దిపనియున్నది. రహస్యవ్యాపారము.

ర—అటులైన పదినిముషములు తాళుడు ఈసాదోపరిభాగమున పైవేటు రూమునందు విశ్రమింపుడు. ఎవరాలక్కడ చిత్తమని నాకణొకడు వచ్చి యేమిశలవు. మరేమియులేదు ఈజమిందారుని మేడపైకి గొంగోయి గదియందునిచిదాహతి ర్థమాలనిచ్చి చెంతనుండి గావలసిన పరిచర్యజేయుచుండుము పొమ్మన వల్లెయని శెట్టియానతి చొప్పునజేసెను.

అంత కొంతవడికి విష్ణుశర్మవచ్చి తాదెచ్చిన వలయుము అత్త శెట్టికొసాగను అతడిటునటు పరిశీలింది చూచి యాశ్చర్యమంది యిట్టి వస్తువు నిదివరకెచ్చటను జూచియుండలేదు నా మాన్యముగ దీనివిలువ లక్షరూప్యములకు తక్కువయుండదు. లక్ష్మీపతిలాలుగారు తమయగూడ నీవస్తువును చిత్తగింపుడు. ఇంతకు గావసినవారు తమయగద వస్తువుచ్చినప్పిమ్మట కరీదు మాట యోజితము చూడుడన మంచివని ముగలాయివర్తకు డయావస్తువునందికొని యిదివరలో జూచినవానిరీని నిర్లక్ష్యముగ యిటునటుజూచి చిరునవ్వులయ విష్ణుశర్మనుగాంచి ఆ య్యా యీవస్తువును జేసిన యగసాలి యీగ్రామ కాపురస్తు

జేన లేక మరియొక గ్రామ కాపురస్తుడ.

విష్ణు— నేను జేయించలేదండి కొననులేను. మాతం
డ్రితాతలనాటినుంచి యున్నది. వ్యాపారము నిమిత్తము కొం
తద్రవ్యము కావలసి విక్రియించుచుంటిని.

లక్ష్మి— సరే దానికేమి మీయివ్వము మీతండ్రిగా
ని పేరెనను.

విష్ణు— 'గోపాలశర్మ'యందురు.

లక్ష్మి—మీతాతగారిపేరు.

విష్ణు— గోవిందశర్మ.

లక్ష్మి— ఆహా యెట్టి నామములు యేమిమహాత్ములం
డి ఇందు పొడియక్షరము లున్నవి ఎవరి పేరొయని.

వి— పొడక్షరముల పేర ఎక్కడెక్కడ.

లక్ష్మి— సరి సరి మీరెరుగనే యెరుగర.

వి— లేదు లేదు.

లక్ష్మి— వహ్వ వహ్వ తండ్రి తాతలనాటినుండిమీ
యింటనున్న వస్తువెట్టిదో జూడనైనలేద ఇప్పుడైన బాగుగ
జూడును నామ చత్వారముతెండి నెట్టిగారు మీరొకవరి బా
గుగ బరిశీలింపుడు.

రత్న— మంచిదని యావస్తువును బుచ్చుకొని వెనుక
ముందులరసి పేరెక్కడండి నాకెక్కడ నగుపించుటలేదె.

లక్ష్మి— అదుగున శీలసంతనావధి నెవ్వయోరెందము
రములగుపించుచున్నవి. బాగుగ పరిశీలింపుడు అగుపించునలేద

రత్న— చిత్తము చిత్తము అబ్బి అక్షరములని భో
ల్పుట కష్టమునుండి మీరెట్లు గనిపెట్టికోగాని చాలహా
శ్వర్యమె.

లక్ష్మి— దానికేమి ఆయక్షరము లెవ్వయో శలవి
చ్చినారు గారు.

రత్న— అభ్యంతః మేమి చెప్పెదవిననుడు మొదటియ
క్షరము “రా” యనియు రెండవది “చం” అనియు

లక్ష్మి— కాగుగఁజూచితిర.

రత్న— అయ్యో జూచితినిగాని విష్ణుశర్మగారు మీరు
గూడ జూడండి.

వి— తానుగూడ పుచ్చుకొని రా చం యను పొడ
క్షరములుగల నామమను జూచి వెల వెలబోవు మోముగల
వాడై తలవాల్చి యుండెను.

లక్ష్మి— శర్మగారు మాటలాడకేమి మీతండ్రిగారి
పేరుగాని మీతాతగారి పేరుగాని మీపేరుగాని యిందులేదే
మి తకువవల కెచ్చటనైన గొంటిర నిజమెద్దియో జెప్పుడు
లేకచోరీ ఆస్తియ.

వి— మీరా తిరువ శలవిస్తే నేనేమనివిజేతును. మా
తాతగారుజేయించినట్లు మాతండ్రిగారు నాతో అనేకమార్లు
జెప్పినారు. మాతండ్రిగారు మొన్నటివరకు ధరించినారు నేను
కాగుగ యెరుగుదు ఇందబద్ధ మంతమాత్రమునులేదు. మీరు
నమ్మండి నమ్మకపోండి.

లక్ష్మి— పోనిండు ఆలాగునే యనుకొందము. ఇందీ పాడియక్షరముల జూచితరిగద మీతాతగారు శేయించినట్లు మీరేశెప్పుచుండిరి మీతాత తండ్రిల నామములుగాని మీ నామముగాని లేదాయె దీనియందేమి రా, చం, అనియున్నది. దీనిని బట్టిజూడ రామచంద్రుడుగారు రాజచంద్రుడుగాని యీవస్తువున కధికారులైయుండవలెను. మీకెట్లువచ్చినదో తెలియదు.

వి— ఎట్లు వచ్చినదో ఆగొడవ తమకేల కావలసిన గొనుడు లేకున్న మానుడు ఇందు బాధయే మున్నది.

లక్ష్మి— సరిసరి బాధలేకేమి అంతయుబాధయే.

వి— ఏమిటండోయి బాగానేయున్నది కొననువద్దు పెట్టనువద్దు మావస్తువు మాకిచ్చివేయుదు నేజోయెద మీ కొక నమస్కారము.

లక్ష్మి— అంతతోందర జెందెదకేల ఈవస్తువును మీ కిచ్చుటయెట్లు ఇదిచోకి యాస్తివలె దోచుచున్నది.

వి— లక్షరూపాయల వస్తువు నపహరించుటయేన సెట్టిగారు రనుచుంటిర.

లక్ష్మి— ఆ శెట్టిగారు వినియేమిశేసెదరు. ఇదికాసు లభేరమేమిగాదు. గాక మీవస్తువును నేనాదు కపహరించుదు ను. న్యాయమా? పోలీసువారికి వప్పగితును. వారిండుగలని బానిజులులగని పెట్టుచురు.

వి— ఆహా యేమి న్యాయమాది ఇదంతయునేమిటో

నావస్తువును నాకీచ్చెదరలేద.

లక్ష్మి— ఈయనండి ముమ్మాటికి నీయను.

వి— ఎందులకీయరు.

లక్ష్మి— చోరీ యాస్తిగావున

వి— చోరీ వస్తువని మీరెట్లు చెప్పగలదు.

వి— ఎట్లా ఈవస్తువు సందగలపేరే జెప్పుచున్నది.

వి— పేరెట్లు జెప్పుచున్నది.

లక్ష్మి— ఎట్లా ఇతరుల పేరుగలవస్తువు నీచెంత నుండుటచేత.

వి— ఉండిన తప్పేమి పరులవల్ల బహుమతినందిన వస్తువునకు పరులపేరుండక ధరించువారి పేరుండునా యేమి.

లక్ష్మి— అయ్యో మీరెగుదురుగనుకనే లక్షరూపాయల వస్తువు పదిరూపాయల కెక్కడో చోరులనద్ద కైంకర్యముజేసినారు ఎంతటి వారుగాను నింతపని జేయగలరు.

వి— ఆ చేసినాను ఏమిజేసెదవయ్య ఈకొట్టుగుమ్మము దాటిపోగలవ.

లక్ష్మి— ఏమి జేసెదవు కొట్టెదవా లేక చంపెదవ.

వి— ఏమి జేసెదనో ఇప్పుడెందుకు నావస్తువునాకీయనప్పడిమాట.

సెట్టి— లాలుగారు ఎందుకువచ్చిన గందరగోళమయ్యే వారివస్తువు వారికిచ్చివేయక గడుసుకబుర్లు చెప్తారు. ఆ నేను ఇంతలా జమీందారుగారు వచ్చుచుండిరి, తప్పుకొనును

లెండు పొండనుచుండ నెల్లరులేది నిందిరి అంత జమిందారు
వచ్చి యొకచోఁ గూర్చుడియుండ నెల్లరు యాశ్చర్యమునఁ
జూచుచుండిరి అప్పుడు రత్న సెట్టి జమిందారుతో తమకేమైన
వస్తువులు గావలెన లేక విక్రియించుటకై వచ్చితిర యనెను.

జమీ— ఆ విక్రియించుటకే వచ్చితిని ఇక్కడ పెర
పారేరును లేరుగద.

రత్న— అందరు మనోరేనండి.

జ— వీరెవరు ఈయారేన పేరెవరు.

రత్న— బామ్మర్లు పేరు విష్ణుశర్మగారు.

జ— ఓహో దివాకర్ల విష్ణుశర్మగారు వీరేన అయ్యిత
మనో మాటలాడవలసిన పనియున్నది వీరెవరు.

రత్న— ఈరాండి మొగలాయివర్తకుడండి వస్తువులు
కొనుక్కోవడమునకు వచ్చిరి మనకాతాదారేనండి

జ— సరే అటులైన బాధలేదు ఇదిగో అని జేబునుం
డి యొకమూటను దీసి విప్పి కొన్ని పెద్దవస్తువులను పాహు
కారునకిచ్చి వెలకట్టు మనెను.

రత్న— ఈవస్తువులు తమవేనాండి.

జ— మావిగాకున్న నావద్దకెట్లు వచ్చును. నేనెట్లు
విక్రియింతును.

రత్న— చానికేమిలెండి బంసువులుగాని స్నేహితులు
గాని కర్చుపెట్టమని యిచ్చినారేమోయని.

జ— ఎవరివిగావు నాకేరును యివ్వలేదు.

రత్న — అటులైన అగ్ని పుటాలంటి వస్తువుల నమ్మ
టకు కారణమేమిది.

జ — అదియ సీసందేహము పెరిగివాడ ఇప్పుడన్నియు
కొత్తఫేషన్లుగావు వచ్చినవి ఆడవాండ్ల పోరు బడలేక విక
యించుటకై వచ్చితిని ఇప్పుడైన నీయనుమానము దీరెన

రత్న — మధ్య నాకేమి యచుమానము.

జ — అటులైన యేవస్తువు వెంతజేయునో నీకుగావల
సిన వస్తువులేవియో టక్కుటిక్కని రెండు మాటలతో పంపి
నలు జేయుము ఏమిటి లాలుగారు యేమంటారు.

లక్ష్మి — చిత్తము ఆలాగునేనండి బేరమంటె అట్లనే
యుండవలెనండి జమీందారుగారు మీవస్తువులను నేను గూ
డ జూడవచ్చున.

జ — సరి సరి దానికేమిటి జూడవచ్చును కావలసిన
గొనవచ్చును.

లక్ష్మి — అందులో బెద్ద వస్తువుల కేరనిడికొని యి
టునటుజూచి నిశ్చేష్టుండై ఆహా నేడు గొప్పసుదినమని జెప్ప
వచ్చు నేడితీరున జరుగునని యెరుగుచుమాయని తనలో తా
ను యోచించిగొనుచు నిశ్చేష్టుండై గూరుచుండెను.

రత్న — ఏమిటోయి లాలుగారు మాటలాడక గూ
రుచుండిరి నిద్రవచ్చు చుండెన,

లక్ష్మి — లేదండి నాకు పల్లమందు వేళయెనది కా
ళ్ళులాగుచున్నవి నీరసమగ నుండెను. ఇందుపల్లమందు మిగి

గి తియ్యని పదార్థమెద్దియో కడుపులో బడినపిదప జలుక పలుకు లెన్నియైన బలుకునును. శర్మగారు మీమరుగిదిగోనండి కాస్తంత కాఫీ బుచ్చుకొని యిప్పుడే వచ్చెదను అంతవరకు మీరండరు యుండిన కొన్నివస్తువులను నేనుగూడ బుచ్చుకొందును పదినిముషములలో వచ్చెదను శలవిండని నెడలిపోయెను పిమ్మట వీరుకువ్వురు గుస గుస లాడుకొనిరి. మొగలాయి కొద్దిదూరమేగి వెనుకకు తిరిగి జూచునరికి యిరువురు వచ్చుచుండిరి వారిని బిలచి రహస్యముగ నెద్దియోజెప్పి కుంపివైచెను పిదప గొంతసేపిటు నటు సంచరించి తిరిగి పాపు వద్దకువచ్చి గూర్చుని యేమండి నెట్టిగారు శర్మగారు వెళ్ళి నారాముమి.

రత్న — యేమోనండి యెక్కడకు పోయినానో.

ల — పోనిండు జమిందారుగారి బేరమే మైనది. అయ్య తమదేయూరని శలవిస్తిరి.

జ — ఏదోయూరు మీకదంతా యెందుకు కావలసిన గొనుడు లేకున్న మానివేయుడు

లక్ష్మి — అట్లులైన వస్తువుల నిటుదెండు చూతమని వెనుకముందులు బాగుగ నరసి అనలీవస్తువులు నరియైనపు నాగాదాయని యేమన అందరు మాయాపులె అందువల్ల నవరిని నమ్మవీలులేదు. ఒకవేళ తొందరపడి వస్తువుల బుచ్చుకొన్న యేపోలీసువారో యరెవ్వందురు. అప్పుడు బాధ బడలేక చావాలి అందుకై యడుగుచుంటిని మీకు కోపము లేదుగదా.

జ — ఇందు తప్పేమున్నది. కోపమెందులకు మీరడుగవలసిక సంగతుల నడుగుడని యనుచుండ యొకపురుషుని బట్టుకొని యిరువురు పోలీసునారు వచ్చినిలదిరి లక్ష్మీవతిలాలు భటులకుగాంచి యిదియేమి మారిటను వచ్చిరి.

పోలీసు — మరేమిలేదండీ యీబ్రాహ్మణుడు మారుపేరుగల చోరీవస్తువు నెవరివద్దనో గొనినట్టు దెలసిబట్టుకొంటిమి చోరీయాస్తిగూడ దొంగినది నిజముజెప్పుచుని యెంతబ్రతిమాలినను జెప్పుటలేదు స్త్రీపనుకడకు దీసికొని బోవుచుంటిమి అప్పుడన్నియుఁ దేలగలవు.

రత్న — ఏమండోయి విష్ణుశర్మగారు యీగందరగోళంయెంటయ్య నిజాసెప్పురాద.

జ — ఈవస్తువు చోరీయాస్తియని మీకెట్లుదెలియును

రత్న — ఈగొడవంతా దెచ్చిపెట్టినవాడీ మొగలాయి బాబే

లక్ష్మీ — ఏమండోయి సెట్టిగారు నామీదనేరమును మీపుత్రా యున్నారు నేనేమిజేసినాను బాగుబాగు వస్తువుపైన పేసుండుట జూపించినాను గొప్ప తప్పేజేసినాను మారతముత్రాతల నాటినుండి మాయుంటున్నదని జెప్పుట మారతగారు జేయించుకొనినారని మానాయనగారు నాతోజెప్పినారనడము మొన్నటివరకు మాతండ్రిగారు ధరించియేయున్నారనడము. ఈపేరును జూడనేలేదండము యివన్నియు బాగున్నవి గాని యీపేరుయుండుటచే మీదిగాదని నేననుట దక్కి

దమాయెన మీవద్దవస్తువులున్నవి. అమ్మటకు గొనివచ్చితిరి జూపించిరి మీదవున గావ యనియడిగితిమి మావేయనియు అమ్మటకు కారణ మిట్టిదనియు శలవిచ్చితిరి అందువల్ల బాధయే మున్నదో జెప్పండి ఒక వేళ నింకను ప్రశ్నలువేస్తాము మీరెరుగని యంకితములెచ్చటనైన యుండును. ఈవేళ వెవరివని ప్రశ్నించుతాము తెలసికెజెప్పవచ్చును లేకున్న మానవచ్చును మాటలాడినంత మాత్రముననే తప్పిదము కొనుక్కనే వాండ్లన్ని ప్రశ్నలైన వేసెదరు బోలెడు డబ్బెట్టికొనుక్కునేవాళ్ళు కరిగించుకుండ గుడ్డివాండ్లరీతిని గొనెదర అకరునకు సాముబోయి ధిమ్ము వచ్చెనట్లు జరుగును.

పోలీ—ఏమేమి- జమీందారు వద్దగూడ మారుపేర్లు గలవస్తువులుండెను, పులిమీద బుట్రియనిట్లు అయ్యె తమవస్తువులను గూడజూపుడు.

జమీ—అయ్యోజూపింకుకేమి యని రత్న శెట్టికిచ్చెను షాహుకారి నటుపరిశీలించి జూచి- అబ్బే- యీవస్తువులట్టవి గావండి ఇతడు అనుమానపువస్తువుని తెచ్చిపెట్టినవాడీలాలు బాబే చూడవయ్య బాబు—గొడవదెచ్చిపెట్టినావు అప్పుడావస్తువుల నందికొని లక్ష్మీపతిలాలు— జమీందారునిగాంచి తమరింతకుపూర్వమీ బ్రహ్మణునిగాంచి మాటలాడవలసినపనియున్నదని యంటిలే మీకిరువురకు నెట్టిస్నేహముఏమయ్యబ్రాణుడ ఈజమీందారు వేషధారిని మీరెప్పుడైన యెచ్చటనైన జూచినట్టు జ్ఞాపకమున్నద

వి—ఇదివరకెన్నడు జూచియుండలేదు:

లక్ష్మీ—స రేపోనిండు ఈమరుగునెచ్చట గొంటిరో
జెప్పెదర లేక పోలీసువారి పెంటజనదర వీరుమాత్రమునిన్ను
విడవరు ఈవస్తువును మీకమ్మినవారు దొరకిన మీరుమాకు
సాక్ష్యము మాత్రముయివ్వవలసి యుండును తెలిసినద

వి—చిత్తము చిత్తము.

లక్ష్మీ—చిత్తములేదు పొంగరము లేదు నిజము: జెప్పండి

వి—ఈవస్తువునొకవర్తకుని వద్ద గొంటిని యతనివా
నము రుస్తుంబాయనియు వైశ్యులమనయు పేరుమాధవశెట్టని
యు జెప్పెను.

లక్ష్మీ—వయస్సెంత.

వి—యిరువదికిలోపు.

లక్ష్మీ—దేహచ్ఛాయా

వి—పసిమివర్ణము

లక్ష్మీ—ఈజమిందాగుని బోలియుండున

వి—అ—చాయ వయస్సు వీరితో సమానమే నంది

యములేదు.

లక్ష్మీ—సోయిచ్చినసామ్మెంత.

వి—పదివేలు.

లక్ష్మీ—ఏనాండివాహుకారుగారు నామీద కోపము
నుజెంది కేకలువైచితిరే.

శెట్టి—చిత్తముండి కుమించండి ఈబ్రహ్మగుడిట్టివాడని

నాకేమిచెలియునండి.

లక్ష్మీ—ఏమండిజమింవారినిగారు కాదుకాదుజమిం
దాగుగాయ యనునదికెల్లరు తెలతెలబోయి యొకరిముఖము
లోకరుజూచుకొనిరి.

లక్ష్మీ—తమరుగూడనిందుగలయదార్థమునువచింపుడు
లేకున్న మిమ్మిపోలీసువారు విడువరు పైనమియివ్వుము.

జమి—నావస్తువులపైగూడ విలాసములుండెనా
యేమి.

లక్ష్మీ—అ— యున్నవేయనుకొనుడు

జమి—వున్నటులైన జూపింపుడు,

లక్ష్మీ—సరి నంతసేపు ఇదిగో జూపించెదను శెట్టిగా
రు మీరేవరీక్షింపుడు ఇదిగో యీవటగాకు సీలసతనావద్ద
అడుగుభాగమున గలపేరునుకూడ జూడును ఇంకను యున్నవి
పిమ్మట నీపద్దవస్తువుల నెల్ల సీక్షించుడ వదింప రత్నశెట్టి
వస్తువులనెల్ల పరిశీలించి జూచి యాశ్చర్యమంది యీపేరులజ
దువుమనెదర.

లక్ష్మీ—వద్దువద్దు నామములనుజెప్పిన మాసంబంధీకు
లవనియనునగలరుఅని యనుచుండ నెమ్మదిగ జమిందారులే
చెను.

ల—లేదెదవేల ఒకఅడుగైన కదలుటకు నీలులేదు.
పోలీసువారు కపద్దార్ చోరీ యిమ్మిస్వాధీనమందుంచుకొను
ను. జమిందారిని స్తేషనుకు గొంపోయి బేదీలను ధరిలించి

జాగ్రత్తగయుండుదు మహామాయావిని. అనిచెప్పి మొగలాయి
కనకుడందేనింజనియె మొగలాయివర్తకుడు! నారాయణబాబు
అని పాఠకులు గ్రహించియేయుండురు.

తదునెనిమిదవ ప్రకరణము.

సాహసము.

పారకా? ఒకపరి పత్తేదారును కలుచుకొందము. అట్లా
తదు పాతాళ లోకమున బడిపోయెచుగద కొంతకాలమునకు
స్పృహవచ్చి, గాయములు తగులనందులకు సంతసించి, బలము
నకై కొన్నిటొట్టెల ద్రావకము ద్రాగియుండెను. కొద్దిబలము
కలుగగనే యాగది బరిక్షింప మొదలిడెను. అంతయు గాఢాం
ధకారము. “ప్రయత్నేన సిద్ధతి” యనునట్లు ప్రయత్నింప
గొంతసేపటికి నిర్భాగ్యునకు నిక్షేపము పొందినరీతిని సంత
సించి జూచుసరికి నాగువాస మొక వోనగుపించెను. తనశక్తిసం
తను వినియోగింప నవసరములేకనే బహుసులువుగ స్వాధీనమ
య్యెను. పెంటనే దీపమునుబట్టి క్రిందభాగమును పరిశీలించి
జూచెను. అందేముండెనో యెంతలోతుండెనో చెలియదాయె
అప్పుడు జేబునుండి యెద్దియోదీసి క్రిందకు జారవిడచెను. పెం
టనే గుఱుక్కను ధ్వని విననయ్యెను. హఠాత్తుగా యేమియాశ్చ

ర్యము సాతాళగంగ యున్నదే లోతుమాత్రము విశేషముగ
యున్నట్టు దోపదు మనము చూచి విడిచిన వస్తువునన్ని నెలల
నే నీటిశబ్దము విననయ్యె. ఆహా యొక్క-యాపాయి యె.తయువ
కారముచేసెను. మనచెంత నిదిలేక న్న యిగుగల రహస్యమె
ట్టుదెలియును. ఇచ్చట రాయిగాని మేకగాని కర్మగాని యేమి
యు దొరకని క్రీడేశముగద ఇంచుచాల విశేషము లుండితీరు
ను. మున్నుందు మాసాతాళ గంగకుదిగు సాధనమరయవలె
నిపుడు సావాసమొకటి యుండిన సార్థకమగును. యేమిజేయు
దమాయని యూహింపఁ జొచ్చెను. గాని యుపాయమేమియు
దోచదాయె. ఆభవనమంత్రలేక నెమకుట కారంభించెను. ఏ
కార్యమనకును వల్లుదల నుభయము తెఱచెరి సాహసము భగ
తకు మనము జేయునది పోపకారవిషయము. మన ప్రయత్న
ముకు సాయమైన జేయవలె లేద లేదు యుపాయమైనదోప
వలె వైన యీశ్వరుడున్ననాడు కాళిండు చూతమని మరల
వెదుకఁజొచ్చెను. సొగులు, గొంతులు. మూములు, ముదలుగు
నవి విడువక నెమకెను. గాని మేమిసార్థకము. పైకిపోలియలేదు
గదయని యొకపరి పెకీజూచెను. సాధనవస్తువుగాని మార్గము
గాని యగుపించ లేదు. తొగుప్పమాత్రము యూడి క్రిందబడె
ను. అంతయును విడిపోయెను. ఆశ్చర్య వేషము పట్టుచి సుమా
లేడనిమిది గజములుండవచ్చును. దాసబాగుగ విప్పి ధూలి
ధూసరితమై యుండుటచే శుభముగ నులిపి తిరిగి తలకుజట్టు
కొనకొచ్చెను. చాలావరకు జుట్టెను జుట్టి: సాగసేసిదాస తా

దుగ మార్చి యొకకొనను స్తంభమునకు గట్టి చే వరమేశ్వర
యని రజ్జసాధనమునఁ బాతాళగంగకు దిగుట కారంభించెను.
రెండు నిమిషములలో దిగివైచెను. జలమునుగాంచి పురుశెడు
నీరు నోటనిడుకొని పరీక్షించి జూచెను. ఎట్టిదూర్వాసనయులేక
పరిశుభ్రముగ యుండెనని సంతస్పించి నీటిలోనికినుమికెను. మి
క్కిలి లోతుమార్త్రముండెను. వెంటనే హాయిగ స్నానముజేసి
కడుపార జలపానముగావించి ఇతటి స్వచ్ఛమైన జలమిందుం
డఁ గారణమేమి ఇది కూపమును లోము గదు. ఒకవేళ య
మునానదీ జలము అటులైన నదినుండి యిటకు మార్గముండితీ
రును. ఈరహస్యమునుగూడ గనిపెట్టిపోదము. నలువైపుల వె
దకి జూచెను. గాని యొక్కవైపునమార్త్రము సారంగమొకటి
యున్నటులనుమానములేట్టి నీటముగి సారంగముగుండ బోవ
నెద్దియోమార్గమున కవరోధముగ నుండెను. ఇదియేమి దారు
వ లేకమృతకళేబరముయని ముట్టినాడుగదా శరీరము గగుర్పా
టు వహించెను. అబ్బ శవమే శవమేలయని ధైర్యమును
వహించి యాకళేబరమును గురు పగ్గిదేశమునంచి యీవల
కులూగి నెమ్మదిగ వైకిలేన నెత్తి వక్షస్థానము నంటిజూచెను. జీవ
యనుమాన మెంతమార్త్రముండెట్లేను. ఇంకను భ్రాంతివదలక
శ్వాసను పరీక్షించెను. పిమ్మట నాడినిగూడ పరీక్షించి జూచె
ను. కొద్దిగ యూపరియున్నట్లులాశగలిగెను. ఎట్టులైన గవ్వపడి
వైకి గొంపోయిన బతుకునేమోయను యాశవొడమెను. ఇక
నాలసీందగదని కట్టుపుట్టము తప్ప మరెద్దియు చెల్లలేమిందేసి

సాక్షానమున నిజకట్టుపుట్టమునకా కలేచరమ్ము తన వీపునకంటి గట్టి రజ్జునుబట్టి పైకిరాబ్రమయ్యింది అతికష్టముమీద పైకగ బ్రాకు చుండెను. చాలవరకు వచ్చెను. అంతగొంతవడికి పై గోడయందు చేతికిదొరకెను దరికేరెను. పైకొచ్చెను. మిక్కుటమగు యాయాసము నలుగుటచే గొంతవరకు గూర్చుని శ్రమదీరినపిదప నడ్డకట్టును? ప్పి శవమును బరుండబెట్టి దేహ మందగల నీరుబోవుటకై యుగరమునఁ బాదముచేఁ ద్రొక్కి పిమ్మట నెద్దియో దానినకమును నోటయందునుప లోనికిబోక చెలివిల వెంటఁ బోవచ్చును. అయినచు మానక యొక్కకబా ట్టునొప్పున నోటయందునుచునునే యుండెను. ఒకపావుగంట కు కొద్ది శ్వాస వచ్చునట్లులుగనుపించెను. తిరిగి యాయాస ధమునే బ్రయోగించి అప్పుడు కొద్ది సులువగుపించెను ఇక భయము లేనని నారాయణబాబు వస్త్రమును ధరించి మా మూలు పనేమును గొట్టి వస్త్రరజ్జునువిడదీసి తలనుధరించి చేలొత్తును శవముచేతకుదెప్పి జూచి యీతడెవడైయుండు ను ఇందుండఁగారినిమీదికి మనరామోజీ గారుగద అంత యదృష్టమా యెక్కడ నేమి బ్రతికి లేచినపిదప యోజితమని అట్టేగూర్చుండి చూచుచుండెను. అంతకొంతసేపటికి ఆయతర చితవృత్తి లేచి గూరుచుండును. ఆకలి దాహమని నోరుదెరచెను. నారాయణబాబు గ్రహించి దాహమును గొన్నిరొట్టెలను గూడనిచ్చెను

నా— నీవెవరవు ఈపాతాళ జలమునబడి యుండగా

రణమేమన యాతడిట్లునయె అయ్యా నేను రామోజియనువాడను ఎవరో నా... ఖమున విషడిప్త వస్త్రమునవైచి యీసాతాళగంగయందు బడవైచిరి ఇంతకన్న నాకేమియు దెలియదు.

నా— చట్లున కొగిలించుకొని ఓయి నాప్రాణమిత్రుడివగు రామోజి నేనె యుట్టెనుడిచిము.

రామో— చిత్తము నాపర్యవగు నారాయణబాబు నా రేప లేకు నన్ను బ్రతికిప యుతీరున శ్రమయని యెచక సాహసించి పంజేయు సమర్థులు మరెవరుగారు.

నా— ఇటువై న మనము చేయవలసిన కనియేమి.

రామో— ఏమున్నది. ఇటికిపోవుటయె.

నా— పోవుటకు మార్గమ గలద.

రామో— అయ్యా లేకేమి పడిమర గోడకుగలద్వారమునుబట్టిబోప మైలుదూరమున నొకభవనముగలదు. దుష్ట సంఘ ముచ్చటనే నివసించియుండును బహుచిత్రముగల విశేషము లున్నవి.

నా— సరే మన వారందరు కటచండిరో నీకుదెలియునె.

నా— కొంతవరకు దెలియును ఇచ్చట గొందరు నచ్చటగొందరు గలరని నామాతయము.

నా— అట్లనే గాఢము పశ్చిమము మనమావలకు పోవుమార్గమును దెప్పుము.

రా— ఈదక్షిణపు గోడకుద్వారముగలదు వెనుకనొ

కపరిజూచియుంటిని. లెండని యాద్యారమును దీసియురువురు నాద్యారమునుంచి పై కేగి యొకసావడి యందు బ్రవేశించిరి అందుగదులుగూడనున్నవి గాని అన్నిటికి దృఢమగు కప్పతాళము లె అప్పుడు కుశైదారు తనయావచ్చక్రింది వినియోగపరచి యొకతాళమును నూడదీసెను చేలాంతరు వెలిగించి రామోజ్ఞ హాయమున లోప వెదుకజొచ్చెను అంతనొకమూల నొకవ్యక్తి బంధిబడి యుండగాంచి కట్టులనువిప్పి యెవరునీవని పలుకరించెను. గాని ప్రత్యుత్తరమురా లేదు తిరిగిబిలచెను 'ఊ' యనుశబ్దమునినవచ్చెను మరలనీవెవరిని పలుకరించెను.

వ్యక్తి— నేను యనాధను

నా— ప్రస్తుతనుల్లము కుకొందము నీపేరెవ్వరు.

వ్యక్తి— నాపేరుతో మీకేమిపని నన్నందుకు బాధి చెనెవో నీకోరిక నెరవేరునన్నమాట యెన్నటికి ననుకొనకుము.

నా— నే నెవరినని నీయభిప్రాయము.

వ్యక్తి— నాపాలిట మృత్యు దేవతపని

నా— కాదు పొరబడుచుంటివి నీవంటియబలల బాధించు నుష్టల పాలిట మృత్యుదేవతను. లెమ్ము నీయదంతము సావకాశముగ నుడువుము.

వ్యక్తి— చాలుచాలు నీతీరుననీ పెన్నిసాగుల మాయ మాటలచే మీసపుచ్చలేదు. ఇక నన్నటికినీ మాయకు లొంగు దాననుగాను.

నా— మధుర వత్తేదాంగు నారాయణబాబను వాడను మిక్కువెదకుటకై యష్టకష్టములబడి నాదగుపూర్వపుణ్య విశేషముననిన్ను బాటగంటిని నామాటమిసమ్మి నావెంటరమ్ము ఆలసించేన ముప్పువాటిల్లు నింకను జాలపనులున్నవి.

వ్య— చట్టన లేచి గూర్చుండి స్వామినమస్కారము సుందరియనుదాసను.

నా— ఏసుందరివి మధుర సుందరివ లేక బెంగుహారి నుండరివ.

వ్య— బెంగుహారి సుందరినే

నా— ఏమేమి నీవెట్టువచ్చితివి ఎంతకాలమైనది.

సుం— మాసముగావచ్చినది ఒకనాటిరేయి నీమరించుచుండ నలుపురుచోరులు మాయిట బ్రవేశించి ననుగొనివచ్చి యింనుచి కృష్ణసింగను వాడిప్పుడ నాచెంతకువచ్చి తను జేపట్టునిని నిర్భాధించుటచే యిప్పుడుగూడ వాణేవచ్చెనని భ్రాంతిజెంది మిమ్మునిదిచిసందుకు ఓమిప్పుడు మీకదే నమస్కారమను చుండనొక వ్యక్తి సాక్షాత్కరించె.

నా— ఎవరునీవు ఇటుకు రాగారణమేమి నిజముజెప్పుము లేకున్న నిన్నిపుడ యమసదసమున కతిధినిగా జేసెద.

వ్యక్తి— ఏమేమి నీవా నన్నుసంహరించువాడవు. నేనశరినో దెలిసి నీవీతరున నుడువగలవస్థ ఇప్పుడైన నన్న నీపాలిట మృత్యుదేవతగా దెలిసికొమ్ము.

నా— ఆమాటవిని గొంతవడి నిశ్చేష్టై యావ్యక్తిని

గాంచి మాయాసుందరివ అటులైన నేటికి నాకోరిక నెరవేరెన ని దలంచెద.

మా॥ సు॥ — నీకోరిక యెట్టిది?

నా— నిన్ను బట్టి బంధించుటయె.

సు॥ — నీ నా! నన్నా! బట్టుటయ బంధించుటయె యెంతవంతమాట? నామాట యటుడనిమ్ము నీగతి యేమగునో జూచికొమ్ము

నా— ఏమిజేసెదవు. నీవల్లనేమగును. ఇక నొకయడుగునా గదల్చుము.

సు॥ — మాంబంటికివచ్చి నన్నే బెడరించుచుంటివ యని యిరువ కొవినితీయ ప్రయత్నించుతరి వల్లేదారదిగాంచి చట్టన మీదికురికి యదిమిపట్టి రివాల్వరు నూడబెడికి పైపుట్టముచే రెక్కలు విరచిగట్ట బ్రయత్నించుతరి నొక్కయడుగున పడేదారుని దోచివైది యదృశ్యరాలయ్యెను. అప్పుడు నారాయణరాజు చేయుచేదియులేక నివ్వెరగ్గది రామోజుని బెంగుళూరి సుందరిని వెంటనిడుకొని శత్రుగుహను విడచుట మంచిదని నిజనదనంబునకరిగెను. పిమ్మటఁ చోరీవస్తువునకై ఢిల్లీకిఁగని దైవకటాక్షవశమున విష్ణుశర్మతోఁబాటు మాయాసుందరినిబట్టి బాధించిన సంగతి మీరెరిగినదేగద,

దొంగలరాణి.

పందొమ్మిదవ ప్రకరణము,

హా సము.

ఒకనాటిరాత్రి యమున యందొగ కడవ పోవుచుండ ను. అప్పటికి దాదాపు పండ్రెండుగావచ్చెను, అంతట నిశ్శబ్దముగ నుండెను, కడవయందుగూడ నిశ్శబ్దముగానే యుండెను. దీపమెసలులేదు. జనమమాత్రము చాలమంది యుండిరి ఒక యేబడికి రక్కువ యుండరు అందరు నిద్రించుచుండనోపు లేక అమావాస్య రాత్రియగుటచే మార్గమధ్య వోరభయము వచ్చునను భీతివల్లనోగాని మాటలాడుట లేదు. కడవయజమాని గావచ్చు చుకొనిచెడ గూర్చుండి చుట్టను గాల్చుచుండ యిద్దరు లోపలనుంచివచ్చి టాపుపైన చల్లగాలికై గూరుచుండిరి. వారిలో నొకఁడు షరంగునుగాంచి సిపేరెవరు. ఈకడవ నీదేనయన షరంగిట్లనియె. చిత్తము నాపేరాడి నారప్పకడండి తమపేరెవరిండి నాపేరు మాధవుఁడు వీనిపేరు వృకొదరుమయనుచుండగ లోపలనుంచి మరియొప్పురునచ్చి మేము ఒరుండవచ్చునాయని నారప్పనకుగ మీపనియేమియులేదుగాని మాటయనిచిలచి రహస్యముగ నెద్దియోజెప్పి పొమ్మనెను. అప్పుడు మాధవుఁడు నారప్పనుగాంచి మీజట్టెందరుండిరి. మాజట్టెండి కదిమంది యుంటిమిది నీదేన యీకడవ కదిమందికి

యుమ్మడండి సరే నిద్రవచ్చుచున్నదని మాధవ వృకోదరులు లోనకేగి వరుండిరి. అదివరలో లోపలవరున్న యేబది మందికి నారప్ప నాకర్లు బేడీలదగిలించిరి. చీకటిగాన యెవ్వరికి దెలియుటలేదు. ఒకరిద్దరు మాత్రము మెలకువవచ్చి లేవబోవ సంకలించుట గ్రహించి మోసము మోసమని బొట్టలిడఁగొచ్చిరి. అప్పుడు నారప్ప లోపలికివచ్చి అయ్యలార అల్లరి చేయకుడు పడవ మునిగిపోగలదు. ప్రమాదమునచ్చునని యనుచుండ మాధవభీములు నారప్పకు బట్టుకొన యత్నించుతరి అయ్య మీరేమియుఁ బ్రయత్నింప గడు రివాల్వరు యిఁకగో కదలిన ప్రేల్చివైచెద జాగ్రత్త కదలకుడు మాటలాడకుడని యనుచుండగనే నలుపురువచ్చి కృష్ణభీములకు సకలల దిగిల్పిరి. పడవ వెనుకకు బోవుచుండ నొకయరగంటకు రేవుఁజేరెను. పడవను కట్టివైచు బేడీలవారను వెంటనే జైలున బడవైచి. కృష్ణభీమసింగుల నిరువురును వేరువేరుగ మరొన గది నుండునిచి జవానులకు వపుజెప్పి బహు బాగయాతగా మెలంగుదు వీరినిమిత్తము చిరకాలమునుండి ప్రయత్నింప దైవచక్రమున నెటికి దొరకిరని కృష్ణభీమసింగుల నొక్కొక్క జేబుల వెనుక రెండు యుత్తరములు మాత్రము దొరకెను. చాటిలో నొక యుత్తరమీతరునఁ జదువజొచ్చెను.

నీప్రియురాలు మాయాసుందరి వాప్రియువది. ఈరాత్రి తెల్లవారకముందే మన దెయ్యాల మేడలో మూడవ యంత్రము మందుల రవైపునకుగల గోమగ పులలోను మనుముగ

యామె తండ్రి మధుసూదనుడు నుండిరి. ఆ పీడయందే రెండవ
యంతసునూదారవ గడియందు బెంగుభూరి సుందరి యున్నది.
వీరిమువ్వరకు గొంపోయి మన నివాస గృహమునందుంచవ
లెను. ఈయరువుర సుందగులను మనభీమసింగు శూరసింగులు
వరించియుండిరి గాన వారిచేతనే యీపని జేయించి నీవు వెంట
నే బయలుదేరి రావలయును. వస్తువులెల్ల పోలీసువారి యాధీ
నమైపోయినవి. తప్పక యీరాత్రి పండ్రెండు ఘటలకువచ్చి
నన్ను కలిసికొంటు. లేకున్న లేపటి రాత్రికైన నచ్చి కలిసికొ
నకున్న సంప్రదాయములు నిష్ఫలమగును. నీవువచ్చి నన్ను
విడిపించినప్పటి పక్షేదారుని బుద్ధిచుటయో లేక సంహరిం
చుటయో చేసితిరెదను. కడు జాగరూకతతో మెంగుము. ప
క్షేదారుగూడ యిక్కడకు వచ్చునని మన కమలవల్లభ దెలియ
వచ్చినది. ఇక్కడ నాకాధారము కనులేయైయున్నది. సమస్త
రహస్యములు దెలియుట కాధారమీకవలయు వచ్చేటప్పుడు
భీమసింగు శూరసింగుల వెంటనిడుకొనిరమ్ము. జాగ్రత్త భద్ర
ముగిరిమ్మ ఆలసికరమ్మ. ఇట్లు నీపాఠినిపీయ

మాయాసుందరి.

అనియున్న రెండుయత్తరములజూచి మొట్టి యత్త
రమునందుగల సంగతుల కచ్చెరువందనవసరములేదు. యిదివ
రలో యోగివల్ల ప్రశ్నచూపముగ దెలిసికొనినవాడు గనుకనే
పడినమీద బోవుచున్న కృష్ణాదులను కట్టుకొన గారణమైనది.
రెండిన యత్తరమునుజూచి యేమిజేయుదమని గొంతవడి

యోజించి బలరామ చక్రపాణులను రప్పించి మీరిరువురు సుం
దరులను గావుడు. వారివద్ద హారసింగొక్కడు మాత్రమే
యుండును యెట్టులైన వారిని రక్షించి ఢిల్లీలోగాని మార్గమధ్య
యందుగాని నన్న గలసికొనుడు నేనిప్పుడే లక్ష్మణయుతుడ
నై ఢిల్లీకిఁ బోవుచుంటి. రామసింగును యింటికక బాగ్రత్తగ
యుండుటంకే స్పష్టము జేసితి. నేనిదే వెళ్ళుచుంటినని పరుగిడఁ
బోవును. ఇదంతయు నైదుఁగముసములలో జరిగిపోయెను
ఇక్కడ బలరామ చక్రపాణులు సుధుసూచనాగుల రక్షించుట
కరుగుచుండిరి. కొంతదూరమేగి. అత నొకపురుషుడు వరు
గిడి వచ్చుచుండుటగాంచి చీటిమగుట నేమియు జెలియక
బలరామదాతనిగాంచి యెవని పురుషుడు -రు! నేను పోలీసు క
ర్మచారిని మీరెవరు? నేను బలరాముడ నీడు మీసోదరుడు
మీరు ఢిల్లీకిపో. యిటకు రాఁగాఁజొమేమి.

కర్మ—ఇక నేమున్నది. కొంపమునగినది. మాయాసుం
దరి ఢిల్లీజైలుకుఁ జిరిగిపోయితిగాని పరుగును రక్షకభటుల సం
హరించి వందలకుఁ బాగుల పెట్టనిడికొని కృష్ణాదుల విడిపిం
చుట కరుగుచుండ ని మన యోగిభ్రాతృవుండు మార్గమధ్య నె
దురుగవచ్చి జెప్పెను. రండు కర్వరకుడును ఈఖయిదీల నిటనుం
డి మనొక చోటికి మార్పుడుజేయకన్నఁ జిక్కురాగలదు వా
రురాకమున్న యీపనిని జేయవలెను. మీరుగూడ వచ్చెదర
పోనిండు మీపనిని నెరవేర్చుకొనుట నెక్కడను జాలనాయని
వరులన జైలుకడకరిగి యేమిరా బాగ్రత్తగయుంటిర లేదాయ

వధులూనచ్చినవానిని జూచి యెవరుమీరు? నేను నారా యణబాబును.

భటులు—ఏకారణమున యిప్పుడింత తొందరగా పరుగిడి వచ్చితి?—

నారా—ఏమని జెప్పను. యీ రత్తిలో మనందరికీ నిజములు. మోసము. మోసము. మామూసుందరి జైలునుండి తప్పించుకొని విశేషజనముతో మనచే బట్టుబడిన కృష్ణాదులను విడిపింప వచ్చుచుండెను. యీఖయిదీల సీతనుండి మరి యొక స్థలమునకు మార్చవలె లెండు తాళములదీయును అల సించిన మోసమువాటిల్లును. త్వరపడుదు రండని తాళములదీసి తారి నల్లరి వెంటనుకొని వేరొక రహస్య స్థలమునకు దీసికొనిపోయెను. ఇటనున్న జయిలుకాఫర్లు సుఖకడితిమని హాయిగ ప్రేమనున కిరుగ నెక్కిలి నెస్సెక్టరు వారినిగాంచి ఖయిదీలను విడిచివచ్చిరి. రేమన అయ్య వత్తేదారుగాక స్వయంకాగవచ్చి ఖయిదీల గొంపోయిరని యీవత్కదను దెలియజెప్పిరి. ఈకథ యిట్లుండ అక్కడ నారాయణబాబు తనచారుడగు లక్ష్మణుని ముందుబొమ్మని తాను నెమ్మదిగ, బోవుచుండ మార్గమధ్య యోగి యెదురై యెవరావచ్చువారనుసరికి కంఠస్వరమును బట్టి యోగియని గ్రహించి స్వామి సమపాకరము. విశేషము తెలియను లేవుగదా?

యోగి—లేకేమి యిదిగో రహస్యపుటుత్తరము.

నారా—ఏని నెక్కిడ సంపాదించి?

యో—కమలవద్ద దొరకినది.

నా—ఆహా! యెంతచక్కని పనిచేసితిరి. నేనుగూడ నీ కమలను బట్టుటకన్నే వచ్చుచుంటి శ్రమబడ నవసరములే కుండేసితిరి. డిల్లీలో కొత్తపశేషములు లేవుగద.

యో—అక్కడి సంగతులు నాకుదెలియవు. ఈ కమలనిమిత్తమిచట నేవేచియుంటి. నాపనినేను చేసితినిగాన ఢిల్లీకి బోయెదననుచుండ వెరుకనుండి యెవరోవచ్చు సందడి వినన య్యెను. పెంటనే వీరిరువురు దూరముగ నొక వృక్షచ్ఛాయ ను దాగియుండిరి. ఆ పోవువారెవరై యుండునని యోజింపసాగిరి. గాని యర్థరాత్రి సమయమగుటచే నేమియు దెలిసినది కాదు. మువ్వస బోవుచున్నట్లు మాత్రము గ్రహించిరి. అప్పుడు నారాయణబాబు సాహసించి యెవరాబోవువారని చరచర వా చెలకరిగి యెదురుగవచ్చినిలచెను వారీతనికి సమాధానము జెప్పకయే బోవుచుండిరి. అప్పుడు పత్తేదారు వానినిగాంచి మీరెవరో జెప్పకున్న నిలువుడు. ఇక నొకయడుగైన ముందునకిడకును నిజముజెప్పుకనుననికి యామువ్వురును నారాయణబాబుపైడి కాలుసేతులు బంధించి మేమెవరమో నీకిచ్చుడైన దెలసిన ఏపడవయందు నిద్రించుచుండ మోసమున నీచేకట్టబడి జైలునందుంచబడితిమో యెవని చొక్కాజేబునందుగల రహస్యపుటుత్తరములను సంగ్రహించి మారహస్యములనెరింగి యుపకారముజేయ వ్రాయుకొనిన నీసర్వమును దెలిసికొనివచ్చిన నీపరమశక్తివగు కృష్ణసింగును. ఇప్పుడైన బాగుగఁ దెల

సెన లేదాయను మాటల దూరముగఁగన్న యోగిమాత్రము
వినెను. గాని యాతఁడొక్కడేమిచేయగలడు. పాపము జాలవి
చారించి అయ్యె డైవను! ఇంత నిర్ణయడవైతివేమి దుష్టశిక్షకు
డవు శిష్టపరిపాలకుడవని వచించువిబుధవాక్యంబులు న్యర్థము
లని యీక్షణమున నామదికి సమ్మతముగ దోచెను. లే
కున్న యిట్టి లోకోపకారి యీతరున చిక్కుతటస్థించున
యేమో యరమేశ్వరుడు తిరిగి రక్షింపగూడద తప్పకరక్షింపగల
గలడు ఈదుష్టత్రయము మనవత్తేదారుని గట్టిగొంపోవుచుండి
రి నేనొక్కడనేమిజేయుదును. అయిన నిక్కడగూర్చుండి విచా
రింపనేమి సార్థకము మెలవనే మధురకేగి పోలీసువారికి తెలి
యఁబరచుట యెఱుఁగైనను మంచిదెయని పరుగిడఁజొచ్చెను.
అంతనొకమైలు లోపుఁగ బోవునప్పుటికి యెవరోమరుజు లిరువు
రెదరైరి వారిగాంచి యెవరా వచ్చువారు మీరెవరు నేను
యోగియనునరికి ఓహోతమర నమస్కారము.

యోగి — నమస్కారములకు సమయముగాను మీ
రెవరో చెప్పిన జెప్పుకు లేకున్న పొండనునరికి యాయురువురు
యిట్లనిరి స్వామి మేమిరువురము పత్తేదారు చాక్షులము బల
రామ చక్రపాణులనువారము. అటులైన యాలసి పక పరుగి
డుకు కృష్ణాదులు మననారాయణబాబును జంధించి తీసికొని
పోవుచుండిరి వారును మువ్వరుమాత్రమే యుండిరి మనముగూ
డ మువ్వరిమే యుంటిమని పరుగిడఁజొచ్చిరి పరుగిడుచుండిరి
కొంతవడికిగలిసికొనిరి పోకుపోకుమనికేకవిడిరి అగుటలేదు వా

రుముందుఁ గువెనుకను బరుగిడ జొచ్చిరి. వెనుకవారు ముందు
వారిసమీపమునకరిగిరి బలరామ చక్రపాణులు వెనుకముందెల
రయక ధాం ధాం మనిపించిరి యిరువురుక్రిందపడిపోయిరి మూ
డనవాడు భీతిచే కాలికిబుద్ధిజెప్పి మహారణ్యమున యదృశ్య
జాయెను అప్పుడు బలరాముడు మొదలగువారు డిట్టిక్రిపుగారి
కట్లనువిప్పి బలుకరించిరి బాబు మీరిక్కడకుండఁ గారణమేమి
మీకాకృష్ణాను లెచ్చటఁ దటస్థించిరి.

నా— నేనుకనుల నిమిత్తమేగుచుంటి నంత మార్గమ
ధ్య నీయోగి యెదురై కమల వృత్తాంతము జెప్పి నన్ను వెడ
లనవసరములేదని జెప్పుతరి యీగుప్తులవచ్చి నన్ను బంధించి
రి మీరిక్కడకు రాఁగారణమేమి.

చక్ర— మీశలవు ప్రకారము సుందరదులను ర
క్షింప నేగుచుండ మీరక్షక భటుడగు రామోజనప్పి మీస
మెద్దియోజరిగినది. యెవరో యిరువురు దృశ్యవేదీరులు రోడ్డున
బడిబోవుచుండిరని వదంప యుపేక్షించి సుందరీదృయమును
దాచిన గృహముకడకేగి జూచునంతి ద్వారముబంధింపబడి
యుండెను అప్పుడు జేయునదిలేక రామోజిజెప్పినవార్తను జ్ఞ
ప్తి దెచ్చుకొని రోడ్డునబడిబోవువారు కృష్ణాదాశమోయను
భ్రాతృతీచే పరుగిడివచ్చుచుండ యీయోగి సముత్తముడగురై
తమయుగళమొగింప వచ్చితిమిదియే జరిగినసంగతి.

నా— మీరా సుందరులను మధుసూదనుని జూడ
నేలేద.

బల— యెట్లు జాతుము మాకవకాశమేది వారున్న
 రావున కేగుచుండ సుందరిశిల్లీనుంచి తప్పించుగొని వచ్చుచుం
 దెననియు కృష్ణాదులనిటచుంచ వీలులేదనియు వెంటనే వీర్లను
 మరొక స్థలమునకు మార్చవలెనని మాతోతమరు జెప్పి మీ
 పనిమీరుగావించుగొనుడు నేనొక్కడబాలునని వచించిపోయి
 రి. పిమ్మట మేమునువనునకరిగి యడుగ పత్రేదారుగారే స్వ
 యముగవచ్చి ఖియిదీల నెచ్చటికో రహస్యస్థలమున దాచుట
 వెంజై నిడకొని పోయిరని రక్షకభటుడు జెప్పునంత నివ్వెర
 భీగకులునుండి కృష్ణాదులను దాటించిరి. మోసమువచ్చెననిట
 చేడితి యిమార్గమున వచ్చితిమి.

నా— ఏమేమి ఖైదీ లెల్లరు పలాయితులయి నారన్న
 మాటన మోసము మోసము మనుజులగుర్తింపలేని నిర్భా
 గ్యపునాఖిల్లుండిన వచ్చెడిచిక్కులివియె ఇపుడిటకు వచ్చినవా
 రిలో యిరువురు కృష్ణ భీమసింగులును మూడవవాడు శూర
 సింగుగావచ్చును ఈముప్పురు వచ్చినతోడనే మోసమెద్దియో
 జేసి జైలునుండిశిల్లీచుకొని వచ్చిరని గ్రహించితిని గానియి
 ట్టిమోసబాళ్లను నాదిలోము ఈవరి కృష్ణ భీమలృగొంపోయి
 శంకెలలు వైది కైదుఖానామూదుపుకు పొందు నేనా నుం
 దరి దృఢమును రక్షించుటకేగద యోగివర్య తమరెచ్చటికే
 గదరు నాతో వచ్చెదరయన నేనెవరితోనురాను నాయిష్టము
 చొప్పున బోమెదనని యప్పుడే యశ్వశ్యుడయ్యె నారాయణ
 బాబు యొటిరిగ వారికంటె మునుజుని యొకభవనముకడకే

గిద్వారమునకు గలతాళమును వగులగొట్టి లోపల బ్రవేశించి
 వెనుక నొకగదియందు మధుసూనుని యాతని కూతురగు నుం
 దరిని బంధవిముక్తులనుగా జేసి బలముగలుగుటకై కొన్ని రో
 ట్టలనిచ్చి వారినివెంటనిడికొని వచ్చుచుండ మరియొక గదియం
 దు మూలుగువినబడెను. అప్పుడిదేమియని ద్వారమును దెర
 చిలోనికేగి చూడ బెంగుఘారి నుందరియని గ్రహించి ఓహో
 యిదియేమి మోసము యీమె యిటకెట్లువచ్చెను. బండివై
 నామువ్వుర నునిచితావెనుక భాగమున యాయుధయుత్తుడై
 కొంతదూరము వచ్చునంత వెనుకనుండి కరులెవరో కరుగిడి వ
 చ్చుధ్వని వినబడ జట్టున పత్తేదారు వెళుదిరిగి చూచునప్పటికి
 సమీపమునకు వచ్చిరి ఓహో యిదేమి మోసమో నేనొంటరి
 నైతిని శత్రువులు జాలమంది యుండిరనుచుండగనే బండినాపు
 డని బొబ్బలిడిరి అట్టితరి పత్తేదారు పార్లనుగాంచి అరుతూటా
 ల రివ్వాలవును పుంఖాను పుంఖముగ ప్రేల్చివైవ యారుగు
 రుమడిసిరి మిగిలినవారు కలాయితలైరి అప్పుడునారాయణబా
 బు యీగండము గడచి బైటబడితిమని సంతసించి యామువ్వు
 రవెంటనిడుకొని నిజసదనమున కరిగె.

దొంగలరాణి.

యిరువదియవ ప్రకరణము.

కహస్యభేదనము.

నారా— యొకనాటియువయమునలేచి నిత్యకృత్యము లనిర్వర్తించి కొని తగుగద్దయపై గూర్చుండి యుండ బలరా మ్నచక్రపాణులు. పరుగు పరుగున వగచ్చుచు వచ్చిన వారల గాంచి నారాయణశాబిట్లనియె మీరాకడ యెక్కడనుంచి కృష్ణసింగుని భీమసింగుని యేమిజేసిరి ఇంతయాయాసముతో వచ్చుటకు గారణమేమి.

చక్ర— వారిరువురు పలాయితులైరి.

నా— మీరెరువురు జేసిడి ప్రయోజ కర్తవ్యమేమి యెప్పుడొ గల్గిరి.

చక్ర— మేమిరువురము వారిరువురును గొని వచ్చుచుండ మార్గమధ్య పడినుండి వచ్చి నామీదబడి మమ్మిరువురను బంధించి వారినిగొనిపోయిరి మేము జేయునదేమున్నది.

నా— సరే మీరెట్లు రాగలిగిరి.

చక్ర— మనయోగిగారు చైవమురీతి నేతెంచి మమ్మును బంధవిముక్తులజేసి యెందోంజనియె.

నా— ఇంతవరకు మీరెచ్చటనుండిరి.

చక్ర— అదండగు లెందోరో వెదకుటకుచే యాల

లస్య మైనది చివరకు వారును యగుపించనేలేదు.

నా— వారిగువ్వురు నందేరిని మీయభిప్రాయము.

చక్క— మధుర మార్గమునే వచ్చిరి.

నా— మిచ్చుల నుభ్యపెట్టుటకు జేసినపనిగాని మరొకటిగాదు. మాయాసుదరిని విడిపింప యీరాత్రికి జేరుదురు. తప్పక విడపింపగలరు మీరిరువురునింటికడ జాగ్రత్తగయుండుదు మధుసూదను వగైరాలను శత్రుబారి బడకుండ గాయుడు మనలక్ష్యుడు మూడుఘటల రైలునకువెళ్ళెను నేనిదేబభయంలదేరి వక్రి టల మేలున కరుగుచుంటి రామోజీని కూడయీ రోజున బగలు మూడింటికి రైలుమీదరమ్మని జెప్పుడు పొండనిలేది భుజించి చక్కని దస్తులధరించి గానలసిన సాధనసామగ్రినిగొని తిన్నగ రైలు ప్రేషనువచ్చుకుజ్జటిక్కట్టుపుచ్చుకొని స్లాత్పారం మీద పికారుచేయుచుండ నొకవనితా రత్నంబుచక్కని నగలనలంకరించికొని గుడ్డ గొడుగు జేర్చుకొని కళ్ళకు సుగంధనలును ధరించి కాలికి చడావులు గలిగి శిరమున మల్లెపూలదండను జాట్టిరెండవచేత చిన్నరైలు సందిని బట్టిబండినిదిగి ప్రేష కడకువచ్చిను గోనికేగి టిక్కట్టును పుచ్చుకొని స్లాత్పారము మీదికివచ్చి యిటునటు సంచరించుతరి నొకపురుషుడొకమెకొంతకేగి చిరిసవ్వలయ యిదేరావడను నీగాకకనురుజాచు మంటినని యింకను యేమేము యిట్టకధావినోదకృతలవారి నోలలాడుచుండిరి కొంతవడికాత జెందేటంజనియె ఇద్దరయు నూరువేషమనూనియున్న కత్తేవాగు జాచుచునేయుం

దేను. గాని యెవరో యేయూరో యెందుకైవచ్చిరో యెందే
గుచుండిరో అయినను కొద్దిద యోగక్షేమము నరయుదమని
నెక్కిదిగ యావనిత చెంతకరిగి గాంచుచుండ యావన్నెల విసి
నికర) పత్తేదారుని గాంది యిట్లనియె,

వనిత— అయ్యా తమదేయూరు.

నా— మాది బొంబాయి ఈగ్రామమున బందుగు
లుండిరి.

స్త్రీ— ఎవరా బంధువులు.

నా— బాబూరావుగారు.

స్త్రీ— ఏమేమి బాబూరావుగారు మీబందుగులేన

నా— అవును మీదీయూరేన మీరెరుగుదురయేమి

స్త్రీ— మాదిచాల దూరము ఇక్కడకు వని మీద
వచ్చితిని.

నా— ఎవరిటికి వచ్చితివి నీపేరెయ్యది ఇంతకుపూ
ర్వమునీతో మాటలాడిన యాతడెవ్వడు నీకేమికావలయును.

స్త్రీ— బజారుపని మీదవచ్చితిని ఆపురుషునకును
నాకును ముఖపరిచయము మూత)మే నాపేరు జలజ.

నా— జలజయన్నను పంకజయన్నను నేమాననామ
ములేగాన యెప్పుడేనామము గావలసిన యప్పుడా నామము
ను నాడుగొనుటయాచారము గలదని యనుకొనియెడ నేమం
డు వంటియేన మీగేమిట్లు ఎందేగుచుండిరి.

స్త్రీ— అద్భుతముగ మాట్లాడుచుండిరే మేముబంగా

శీలము బొంబాయికి బోవుచుంటిమి.

నా— టిక్కెట్టు బుచ్చుకొంటివలేద.

జలజ — ఆపుచ్చుకొంటిని మీరుగూడ బొంబాయికి బోవుచుంటి.

నా— ఔను నీటిక్కెట్టునొకవరి జూపించెదవ నేను గూడబుచ్చుకొనవలె.

జలజ — మాటిక్కెట్టుతో మీకేమిపని నాతో బని యేమి స్త్రీలచెంత గూర్చుండి మాట్లాడుటతగనివని గానపొందు టిక్కెట్టును బుచ్చుకొంటు ఈరోజునబండి యొకగంటలేటు గూడను.

నా— ఆలాగున అటులైన టిక్కెట్టు నొక పరిజూపింపుము.

జల — చూపింప గూడదు చూపించనుపొందు.

నా— ఎనుకుచూపింప గూడదు చూపించిననీకువచ్చిన నష్టమేమి లేక నొకచోటికి బోవుచు మరియొకచోటికి బోవుచుంటిని జెప్పితివ ఇతియెగాక రహస్యపు బనిమీదఁ బోవుచుంటివ.

జల — నాగూడవ నీకేల నేనెక్కడికో బోవుచుంటిని నాతోమాట్లాడకుడు.

నా— ఏమి! మాటలాడినను దప్పిదమేన ఇంతకు పూర్వముక పుషానితో జాలసేపు వినోదముగ ముచ్చటించితివ నాతో నేలమాటాడగూడదు. నీకింత యాగ్రహము రాఁగార

రామేమి టిక్కెట్టునుకు చూపగూడకు ఒక్కపరిచాపిన నే
బోయెదను గద ఇంత గొంధముల ఇప్పుడైన జూపింపుము పో
యెద.

జల—దిగ్గునలేచి మరియొక దోటికిఁబోయెను.

నా—తానుగూడ యీమె చెంత కేగి యేమి చూపు
దువ లేద.

జల—చూపను మున్నూటికిని జూపను. నీమిది స్టేష
నుమాప్తుకుతోఁజెప్పి పోలీసువారికిఁబుగించునెదవ. అంతవర
కు వచ్చిఁగాని విడుచునట్లు దోచుకు.

నా—చెప్పిననుసరియె పోలీసువారి కప్పగించినను సరి
యేనిన్ను మాత్రము విడువ న. నీతోఁగూడ వచ్చెదను. టిక్కె
ట్టును నాపు. య. చూపకున్నను చూపలేదుకును. యచచుండ
నల్వురుకు బోగడిరి. వారికివారు మట్టుమూగిరి. అంగులో
గొంగరు స్త్రీవక్షమునను గురిగొందకు పురుషుని బక్షమునను
వహించి వాచులాఁగొచ్చిరి. మొత్తముమీద స్త్రీవక్షముననే
చాలామందియుండిరి. ఆరునకు గొంధము ముదిరి గుడ్డలాట
కు సిద్ధులైరి నారాయణబాబు మాలము యీమెను విడువ
లేను. అప్పుడు పోలీసువారుగూడ వచ్చిరి. సరికలి ఇనిస్పెక్ట
రు సూరరి. చెంటు వచ్చెనా వచ్చిరి. గాని యాస్త్రీపురుషులు
నిర్భయము యేగినవారొక్కరైననులేరు అతనా పోలీసువాడు
గూడ స్త్రీవక్షమునే యనలరించి నారాయణబాబును మంద
లింపఁజొచ్చిరి. అప్పుడు పోలీసువారినిగాంచి ఆయా మీరింద

లి న్యాయాన్యాయములగని మాట్లాడుదు ఈమెయెవలెయో
 మాయానివలె దోచెడిది చొబ్బాయికిఁ బోవుచుంటిననియు
 టిక్కట్టుకూడ బుచ్చుకొంటిననియుఁ జూపింపుమన్నఁ జూపించ
 ననియు లేనిపోని గొంధమును బెంచి యింతవరకుఁ దెచ్చినది. ఏ
 మైననుసరియేగాని టిక్కట్టును జూపుదాక నిడువను. ఇతయె
 గాక మారుపేరుతోఁ బ్రవర్తించుచున్నది. పైన మీయిష్టము
 వొప్పున జేయువన పోలీసువారిట్లనిరి. అయ్యో, మీరెవ్వరు
 మీపేరెవ్వరు. ఈవనిత జ్యోతిసు మీకేల మీప్రవర్తన వి
 షయమై యూహింప మాడగు. వలే దోచెడిది గావున నిన్నిదె
 యరెట్లుజేసెనము. స్వేచ్ఛనునకు బహుడని బట్టుకొనుటకై ప్రయ
 త్నింపఁ జేసెనారు పోలీసువారినిగాంచి నన్ను బట్టుకొని స్వేచ్ఛను
 లో యూచినప్పటికి మీయువ్యోగము లూడిపోకుండిగద య
 నుసరికి పోలీసువారు బెల్లబోయి మీరెవరో యధార్థముజెప్పు
 దు మమ్మును జిక్కులఁబెట్టుకును మీరు చిక్కుబడకుడు ఈ
 యబల సువతోఁ జనుకొనిన యీమె వృత్తాంతమెల్లను జె
 ప్పుడననారాయణబాద్లినియె. ఈమెకమలయునునదిఁ ధుసూ
 దనరావుగారి దాసి మధుపురమునగల కృష్ణసింగు పెండ్లగు
 దుండగుచతోఁ గలసి మధుసూదనరావుగారి కుటుంబవాశము
 జేయ సంకల్పించియున్నది. ఇప్పుడెక్కడికో కృత్రిమ నేషము
 న జాబుఁ గొనిపోవుచున్నది. ఈరీతిపుడు తేల్చి న్యాయ
 ముగ నేటిబిట్ట నిష్టమున కప్పుగించెదననుసరికి పోలీసువా
 రు గ్రహించి యోగతోఁ దలసినది. మోసము. పాటిల్లె నీతడు

నారాయణబాబు పోలీసుకర్మచారియని యెల్లరు పాదాకాంతులై క్షమింపుడని బాగ్గింపజొచ్చిరి అప్పుడు నారాయణబాబు వారందరననుగ్రహించి ఈమెను మీస్వాధీనమందునిచి కొనుడు. నేను వచ్చుదనుక జాగ్రత్తగా గాపాడుచుండుడని వచించి యెందేనికనియె. అట్టిసమయమున రైలువచ్చుచున్నదని యెల్లరకుఁదెలియుటకై సంజ్ఞారూపకమగు లయస్లీగొట్టెను అప్పుడెల్లరు తమతమ వస్తువులఁ జేరనిడుకొని యడావిడిగ నద్దకొనుచు పరుగిడఁజొచ్చిరి. స్లాప్పారమున నిలబడి రైలు రాకకు నిరీక్షించుచుండిరి. కూత వినబడెను. కొంతవడికి బ్లాల్పారంచెలకువచ్చి నిలువబడెను. అట్టితరి యెకరి నొకరుఁ దోకొనుచుఁ బొగబండినధిష్టించుచుండిరి. అందరు నెక్కి, ఇరువురుమాత్రమింకను నధిష్టించక యిటుఁటటుఁ జూచుచు రైలువద్ద నిలవబడియుండ నేబోవుచుంటివని యెల్లరకు దెలియజేయుచున్నదాయనునట్లు రైలుగూసెను. గార్లు జండారూపమున నజ్ఞఁజేసెను బండి కదులజొచ్చెను. గుప్ గుప్ గుప్ మని ధ్వని విననయ్యెను. రైలు బ్రాకుచుండెను. అప్పుడాయరువురిలో మొదటివాఁడు మిగుల సార్వీసుగలవానివలె నింటరీక్లాను పెట్టెనెక్కనుఆవెనుక రెండవాడుఁడ బహునులువుగ దానియందేయెక్కెను. వీరిరువురుగాక యాపెట్టెయందేరునులేరు యిరువురు చెరియొక బల్లపై సర్దుకొని హాయిగ గూరుచుండిరి. రైలుకడు జవమునఁ బోవుచుండెను. కొంతవడికాయరువురు పురుషులు కయనించిరి. మధ్యమధ్య నాయరువురు నొకరినొకరు చూచుచు కన్నులు

మూయును నీరీతిని పరుండి యుండిరి గాఢనిద్రాంజెందిరి. అట్టిత
రి నూమినీసతి నీలికోకన.ధరించి స్వేచ్ఛగ పికారు చేయుచుం
డెనామచునట్లు యెల్లడల చీకట్లు వ్యాపించెను. గాని రైలుపె
ట్టాయందు వసించినవారి సుఖమున కేగ్గాటుగావిచిన విద్య
ద్వీపకాంతులుమాత్రము విశేషముగఁ బ్రకాశింపుచుండెను. అం
తనాపరుండినవారిలో రెండవవ్యక్తి చట్టుచలేది గూర్చుండి త
నజోలెయందుగల హుక్కా గొట్టమునుదీసి జ్ఞానపత్రికను పలి
పి యాగొట్టముననునిది నిప్పుపెట్టకై పెనుక తనసూచియందు
లేగికారణమున యాపరుండిన మనుజుని రెండు మూకుసార్లు
బిలకెను. గాని గాడినుషుప్తిని జెందినవాడగుటచేఁ బలుకలేదు
అప్పుడా రెండవవాడు జొరవజేసి నిప్పుపెట్టకై నిద్రించుచున్న
రెండవ మనుజుని జేబునుదడిమెను. నిప్పుపెట్టా దొర లేదు.
గాని కాకితపు మడతమాత్రముండెను. దానిని నెమ్మదిగఁడ
స్కరించి విప్పిజూడ రహస్యపుటుత్తరము గ్రహించి దాని
యందుగల రహస్యములజూచి తనబుక్కునందు వ్రాసికొని
కాకితమును పుచ్చిపారవైచెను. నెమ్మది పరుండెను. నిదురబో
వక తలలో ఈడడనరైయుండును. యెందేగునుండెనని యో
జించి గూర్చునియు ప మొదటివాడు గూడలేది గూరుచుండె
ను. రైలుబండిలాట్టేషనునకు వచ్చెను. బండియాగిపోయెను.
అప్పటికి తొమ్మిదిగావచ్చెను. తిరిగిబండిబయలుదేరెను. యిరు
వురు మామూలుగ శయనించిరి. అప్పుడు రెండవవాడు మొ
దటివాని బిలచి అయ్య తనువద్ద నిప్పుపెట్టెయ్యుండెన? యె

క్కపరి దయచేసిన వెంటనే యిచ్చివెచ్చెదనన యాతడులేదనుచు జేబును తడిమికొనెను. అందేమియులేనట్లు గ్రహించి తోట్రుబడుచు జేబునజేయిడి జూచుసరికి యేమియున్నది ప్రియత్నధ్వంసమైనదని తెలితెలబోయి మరల వెడుకజొచ్చెను. అట్టితరి రెండవవాడు యేమండివెదకుచుండిశేమైన జారిపోయెనలేక మణిబాక్కుగాని యపహంప బడెన యన.

మొద—కాగితముకటి చుగఁపించదాయె కారణమేమో తెలియదు.

రెండ—మీరు రైలుయెక్కువరకు నుండినట్టి జ్ఞాపకమున్నదా లేద.

మొ—అయ్యో లేకేమి యున్నది మీకగుపించిన యని యడిగెను.

రెం—లేదు లేదు నాకగుపించిన యిచ్చివేయన మీ యుత్తరము నాకేమిపనిజేయును నామూటయందు నమ్మకము లేకున్న నామూటను వెదకుడు.

మొ—వద్దు వద్దు యెంతగూట మరెవరైన వచ్చియుండిర యదియునులేదు. ఏమాయెనోయనుచుండ మకాంట్టేషను కడకు రైలువచ్చియోగెను. అట్టిసమయమున ఢిల్లీపట్టణమందు గల యమునానదీ పాతకాంతారమధ్య నిరువురు పురుషులు సర్వరమునఁజోపుచుండిరి. వారిలో మొదటివాడు రెండవవానినిగాంచి యోరి మీయన్నవచ్చెనలేద.

రెం—ఇంకనురా లేదు. పదునొకండు గొట్టుసరికి వచ్చి

దనని తంతిమూలమునఁ దెలియవచ్చెను. ఇప్పుడు తొప్పుది గొట్టినది.

మొ—ఇంతియేన అట్లులైన మనము వదలొందు ఘంటలకు తిరిగి రావచ్చును. కాకాలయమునకు మార్గము నీకు బాగుగఁదెలియును.

రెం—సరిసరి తెలియ కేమి ఈరోజున అయిదింటికిపాఱి జూచివచ్చితిని.

మొ—మంచిపని చేసితివి గాని నీకీ సంగతిదెలియదను కొనియెదను.

రెం—ఏసంగతి.

మొ—ఈరాత్రియంగు బలియిచ్చుట.

రెం—నాకెట్లుదెలియును మీకుమాత్రము దెలియున దైవ వశమున మీకాయుత్తరము దొరకుటచేఁ దెలసెను లేకున్న మనప్రయత్నములెల్ల ధ్వంసముగావలసినదె. ఏమందురు.

మొ—సందేహము ఇతకు దైవానుగ్రహము మనయందుంటచే మనయత్నములన్నియు సిద్ధించుచున్నవి. లేకున్న మనము జేయునదేమియున్నదని యనుచుండగ నే కాళికాలయము కడకు జనిరి. అంతటగాఢాంధకారము ఏమియుగుపించును. అప్పుడు చేలాంతరు వెలిగింది నలుమూలల బరికించి లోనికేగి బాగుగ వదలిరి. ఈ యాలయమింత శిథిలావస్థఁజెంది యుండఁగారణమేమి.

రెం—భూపదీపనై వేద్యములు జరుగుచున్న పాలశిలని

ర్మితమగు చక్కని కాళికాలయము పురమునగలను. ఈయాలయము పాపాత్ముల కాలక్షమై జారచోర శిఖామణులు తమ తమ ముక్తకలంబులందుగల సత్కులవహారత్నంబులఁ గొనివచ్చి బడిని పుటకాధారమై వెలయుచుండె. స్వసామాన్యముగఁ బలికినగల సత్కులమైనను లేదనిజెప్పుట యతిశయాక్తిగాను. ఇదియట్లుండునిగు ముందుమనము జేయు. దేమి

మొదలైనది బకీర్యాలయమున నుదగు రెండవవారీయాలయ పాతలహారాభిగం న దాగియున్నదము. అట్టిరెండవకార్యము స్వప్నముగఁ జరుగును. సందియములేదు. గాననేనుచోడండ. నీపువెలలదాగి సమయానుకూలముగ నున్నపుము పొమ్మ వచ్చునేళమైచి జాగ్రత్తయఁ దెప్పి రెండవవాడు దట్టమగు చెట్టచాలు దాగియుండెను. మొదటివాడు మాత్రము ఆలయమున కావల తిన్నెపై గూర్చుండి స్వస్థియత్నసిద్ధి కడరుజూచుచుండె. సత గొంతవడికెద్దియో జప్పుచు వినయ్యె నాధ్వని యేమైయుండును. అశ్వశకటమైయుండు నిదియు నొక్కనగు ముచ్చిదయే జెప్పవగు జేపరిమేశ్వరయని లోనికేగి అచ్చువారి వెనుక భాగమున ఆయుధములుండై దాగియుండెను బండివచ్చెను. ఇరువురు పురుషులు మాత్రమేయుండిరి బండియందెవరుడిరో చెలియుటలేదు. అప్పుడాపురుషులిరువురు నొకవ్యక్తిని సాయముబట్టి ఆలయమునఁ బరుండబెట్టిరి. మరలజని రెండవవ్యక్తినిగూడ గొనివచ్చి బరుండఁబెట్టిఁబెట్టికను ఎందరుండిరొంతనికొక వ్యక్తిని గొనివచ్చి శయనింపజేసిరి.

అప్పుడా పురుషులిరువు నతశతశ మెరయుగత్తుల శతలనిమి
 నిముష్టము వసితల బంధవి క్తుయగ్గ జేసిబలియుచ్చుటకుమ్ముక్తు
 లగుట నేమివ బ్రహ్మయ బ్రద్దలగునట్లు భక్తి యుయ్యెనం
 తనాదు పురుష మెరు లకేగి మూరి ఎ గునవరిజాడయునగు
 ప్పించలేన బ్ర వేళయున్న నేమిదెలియును. అతయునుదకారమే
 గుని నునకోయుడించు యనుమానము మాత్రములేకపోలే
 దు ఇ కిను ము నుగఁజని నెదకునుడిరి. అట్టితరి శక్తి వెనుక
 దాగి మహాపురుషుడామువ్వురు వసితలచైత్రకేగి యేమిజేసె
 నో యుముచతులు నెప్పుడిగ వని అయ్యా తమరెవరు మ
 మ్మెరుబాధులఁగారిణమమన అప్పుడా పురుషోత్తముండో
 వసితలార మాడ్గడక యూరకుడుమ మిమ్ముచి గొనివచ్చి
 నవారెవరోదు పులు వారావల నుండిరి. మీకువచ్చిన భ
 యునులేకు తప్పు మిమ్ముచు రిక్షించుభారమునాయది నావెం
 బరడిన మీనుసరిల మువ్వరను బుడిచభిష్టించిరి బుడిపోవుచుం
 డె. వసితలగోస వచ్చిన దుష్టులు పరుగిడుచువది యెవరాజో
 వ్రవారెనునకి లలిగ మాటలాడకుండు నాయిరువురకు బుద్ధిజె
 ప్పిరి మమ్మట చేబ్రాతరు వెలిగింది వసితలఁగాంచి మీరెవరు
 మీటాపేసలెయ్యవియన అయ్య నాది మధుర బాబూరా
 వు రిభియను. ఈమెనాకుమారై ఈమాడవయామె మధుర
 పత్రై మరుగాఁభార్య యనుసరికి పురుషులిరువురాశ్చర్యచకితు
 లై ఓ మిమ్మణ వసితల మువ్వరను మధురకు గొంపోమ్ము
 దాకత్తయి లెప్ప నారాయణబాబు తనపనిమీదఁజోయెను.

యిరువదియొకటవ ప్రకరణము

మజ్జిగదాహము

ఒకనాటి రాత్రి ఢిల్లీలో పోలీసు ప్రేషచువద్ద కదకొం
 డుకొట్టిన పిన్నుట హైరోడ్డు మీదనొక పురుషుడు కులాసా
 గామహారాష్ట్ర భాష నెధియో బాడుచు పికారు చేయుచుం
 డెను అపట్టణమున సామాన్యముగ బడిదాటిన పిన్నుటజార
 చోరులు రాడీలు గాకమర్యాదస్తులు సంచించుట యాచార
 ములేదు నిధిలేక దొందరపనులెవ్వయైన నుండివెళ్ళవలసినచ్చి
 నతలవంకొని యేరిని బలుకరించక యెవరిపని మీదవారుపో
 వలసినదేగాని యొకరినొకరు పలుకరించిన బ్రమాదము వాటి
 ల్లునని యెల్లరు నెరిగినసంగతియె అందులక ఆకాలమువేసని
 గూడరు తప్పుత్రాగి తండనబదములబాడుచు సుమారుచేనప్ప
 ట క్రిందబడుచు శరీరస్పృతి లేకమనుజులకగుపించినగొట్టబోవు
 చువోనవ్వునవ్వుచు సంచరించుచుందురు ఆకారణమున బట్టణ
 మెల్లడనిశ్శబ్దగణంబెనుత్తియెగాక చీకటిరాత్రిలక్కడక్కడ
 గురికిపాట్లు బడుచుండుపారాజవానుల కిదికాంతిహీనమైదీపము
 లుగూడగలవుఅట్టిసమయమున అదివరకురోడ్డుమీదసంచరించు
 చున్న పురుషుని జంతకెవడోమరియొక పురుషుడువచ్చి కదురహా
 స్యముగ సంగతినిగూర్చియెమాట్లాడినత్వరముగబోవుచుండెను
 ఆతని వెనుక నింకొకమనుజుడు వీరినిపాస్యమెట్టిదో దెలిసికొం
 దమని తానుగూడ బోవుచుండెను ఈతరున యిరువురు జను

చుండ ముందునడచువాడు రోడ్డును విడచియొకగల్ఫీని బ్రేవే
శించి పోవంబోవనొక శిథిల గృహమగుపింప సింహద్వారము
ను విడచిపాణిద్వారముకడ కేగి తలుపును తెరచిలోనికిరిగి త
లుపును జేరవైచి ముందునకేగుచుండెను వెనకవచ్చుమనుజు,
దును జప్పుడుగాకుండ ముందువాని ననుసరించి పోవుచుండెను
అంతనాముందువాడు యాగృహమును గడచి భయంకరమగు
వికాలమైన దొడ్డిలోనుంచి తిన్న గోబోయియొకగోడ నెక్కి యా
వలకురికెను రెండవవాడుగూడ యాగోడ నెక్కి చూచుసరికి
బెద్దవసారాయొకటి గానుపించెను. యాలోగిలి యెవరిది ఈ
నుజుడవడు చోరుడ జారుడ యెవడో తెలియబోదు. ఒకవే
ళ శత్రుశిక్షణార్థమైగాని మిత్రరక్షణార్థమైగాని వచ్చియుండె
నేమొ చూతముగాకనని తానుగూడఁజల్లగ గోడనుదాటియొ
కచోదాగియుండెను. వసారామార్త్రీక్ష జాల గొప్పది దానికివ
రుసగఁబడిపనిఁజేసిండు గదులుండవచ్చును సున్నచుచేయించిబం
దోబస్తుగ రాతిచేగట్టబడియుండెను ఈవలకొక్కద్వారముగా
ని కిటిగీగాని లేదు. ఒక్కచోటమార్త్రీము వసారాలో కి సం
దుగుమ్మయొకటి చిన్నదిగలదు క్రిందుభాగముతయు పాలగ
చ్చు జేయబడియుండెను మొదటివాడా వసారాయందు బ్రేవే
శించియేమిజేయుచుండెనోగాని కరకరయడధ్వని మార్త్రీమివి
నబడుచుండెను రెండవవాడాధ్వనినిని యేమిదియనివసారాచెం
తకరిగి ప్రాభము జాటున దాగియుండెను చీకటి కరకరయను
ధ్వనివిశేషముగ వినివచ్చుచుండెను తప్పక నీడవడో చోరశి

భామణి గోడకు కన్నము ద్రోవ్వచుండెను గ్రహించిచూచు
 చుంచె నంతకొంతవడికి రాతిబండనొకదానినూడ జెనెకెను అ
 ప్పుడతినెంతసమన నునియొకరాతిని పెల్లగింప బ్రయత్నింప
 డు నులుపుగనూసివచ్చెన అప్పుడాడు అనకుగానలసిక రు
 ధముబడెనని యూరకొని వెంటనే లోనకేగి యొకవ్యక్తినిలే
 పుచుండెను. కొంతవడిగా వ్యక్తి లేని గూర్చుండియుట్టయెను
 అట్టితరి పెటవాడు వారిసంభాషణవికటవైగోడచేతకేగి వి
 నుచుండెను. అప్పుడుగదిలోనున్న వ్యక్తి తననులేపినవానిని బా
 చియెవరువారు భీమసింగా వచ్చితివి నీలపరాక్రమములు నీ
 ధైర్యధైర్యములు నిట్టివని వర్ణింపనలవిగాను పదయభీముడిట్ల
 నియె నతీమణి నీస్తోత్రపన్నములకు ననుమముగాను తెన్ను
 కృష్ణుడు నీనిమిత్తమై వీధియగు సిద్ధుగ నుండెనాలసికకరా
 రమ్మన భీమబండి గూడసిద్ధుగ నుండెనయ్య నా బిలియె
 సరిసరి ఇక్కడనుండి యానలకు దానికగని బడి దలిమాట
 యటుండనిమ్ము ముందుగనికస్తులధరించి వేషము మాపు
 ము తెల్లవారకముందు మానవాసమునకేగవలయును అని
 చినముప్పువాటిల్లు పోదమురమ్మనుచూడ గూవ నున్నకెక
 వపురుషుడావలికేగి దిన్నగగానివీధిని బడి బోయెను సిమ్మటవీ
 రిరువురు వసార నుంచి యీనలికవచ్చిగోడను బాటి యీనల
 బడితిన్నగ పికారుతేయుపురుషుని కడకుగిరిలుండెరి.

కృష్ణ — యెవరువారు

భీమ — నేను భీమసింగు

కృష్ణ— వచ్చిన కావ ష డ

భీమ— పంజే

కృష్ణ— వహ్వవహ్వ భీమ మంచిపనిజేసితివి తప్పక
నీకామ సురసుందరి నక్కిన దన్నమాట మన్నితే సమేది.

భీమ— ఇదో.

కృష్ణ— ఈతడేనా శేనా బాన్ భీమ యెంతచక్కని
యోచన గావించితివి సకే బాగుగ నేయున్నది అలసింపనేల బం
డినొకదానిదీసుకొనిరమ్ము పోయి నుచుండ జోడుగురముల
సారటాకటి రోడ్లునుంచి బోవుచుండెను.

భీమ— ఎవరా సారటు

బండివాడు— చిత్తమండి బాబయ్య గారు బండిగావా
లాయెంటాడి.

భీమ — ఆకావాలి బండిఁటుమళ్ళించు.

బండి— అయ్య గారు నిజం పొప్పండి మేలొచ్చే
యేలయిందండి యెదోరెందునా సాయలడబ్బులొత్తాయండి

భీమ— తొందరబడకరమ్ము మాయజమానిక్కడనేస
మీసమగున్నవాడు.

బండి— ఆలాగైతే బండిగూడ నక్కకితెడుకండి నే
నొచ్చి నూట్లాడితే సాలదండి

భీమ— చాలునురమ్ము అలసింపకుము.

బండి— లేదండి ఇదిగోనండి ఒరేయెడవ పెద్దమ్మగార
యేకనిద్దరేనంట) లెగిచిటాకో అయ్యగారికి బండిగావాలంట

మాట్లాడొత్తాను పదుండి బాబనియిరువురు బోవుచుండ భీమ
సింగారనిగాంచి అట్టైనమేము మువ్వరముంటిమె

బండి— చిత్తమండి మువ్వరుగాబోతేలుగురుండండి
మావోడనక్కాల కూకుంతాడు. మీకడ్డలేదండి బాబుగార
నుచు కృష్ణసింగు వద్దకేగిరి.

కృష్ణ— ఏమోయిగాడివాలా మధురకు బోవాలి బం
డి యెంతకు గట్టెదవు.

బం— చిత్తమయ్యబాబో సేనదూరమండి మీరు ము
గ్గురాండి మీరెసెప్పుడి.

కృ—చెప్పడానికేమి మామూలెంత.

బండి— పదిరూపాయలాడి.

కృ—సరే ఆలాగునె యిచ్చెదనుగాని బండిజోరుగా
బోవున.

బండి—అయ్యో పొలేకేనుండి బాబు పందెపుగుర్రా
లండి కానండి మీరు ముగ్గురు మొగోలేనండి ఆడోరుకూడ
యున్నారండి.

కృ—ముగ్గురము మొగవాళ్ళమే.

బండి—అయితే బాధలేదండి లేకపోలేనంకి దొంగలు
బాధచాలామెండు.

కృ—మరేమి భయములేను మావద్దకు దొంగకూడ
వచ్చెదరయని నువ్వరు బాడినధిష్టించిరి. బండియూసామీ లిరువు
రిలో నొకడు ముందు రెండవవాడు వెనుకను కూరుచుండిరి.

బండిపోవుచుండెను. తిన్నగ రాజవీధినుంచి రైలుస్టేషనునుదాటి మధురరోడ్డునకు మళ్ళెను. బండిచాలవేగముగఁబోవుచుండెను. అంతట నిశ్శబ్దముగ నుండెను. అప్పుడు కృష్ణసింగు అమృత్యు బ్రతికి బైటఁబడితిమి. ఇక భయములేదు. బండిచాలా వడిగాఁ బోవుచుండెను. మూడింటికే మఱాం శేరగలమని దోచెడిని.

మామనుం—కృష్ణ కాదుకాదు మాధవ పత్తేదారంత పని జేసినాఁడో జూచితివ మొగలాయి వేషమున వచ్చిననన్ను గనిపెట్టి వస్తువులనెల్ల నవకూరించిపోలీసు వారికివచ్చుగించినాడు.

కృ—వస్తువు లెక్కడికిపోవును. వాడెక్కడికిఁబోవును. దానిమిగానైనాకా వేషమునారప్పనిబేరు పెట్టుకొనిపడవమీదవచ్చుచుండమమ్మరు బట్టి బంధించివైలున బడవై వమనశూరసింగుపత్తేదారు వేషమునవచ్చి మమ్మును విడిపించినాడువెంటనే మేము మువ్వరము పరుగిడినచ్చి ఢిల్లీకిపోవు పత్తేదారునిమార్గమధ్య పట్టి బాధించి గొంపోవుచుండ యాతని తమ్ముడువచ్చి మమ్మును బంధించి నారాయణబాబుకు దీసుకుపోయిరి మేము గూడమాయఁజేసి బలరామచక్రిపాణుల బాధించి ఢిల్లీకి వచ్చితిమి. ఇన్నిచిహ్నాలు బడితిమి. అయితే, రాత్రికి రైలుమీద కమల రావలసినదే రాలేకు కారణమేమిమో చెలియదు. నారప్పగాడు బట్టుకొనలేదుగద మొత్తముమీదనేదియోజరిగియుండును. లేకున్న నిధిగ వచ్చిదీసును. మనమిక్కడఁజేయు ప్రయత్నమూతడెసగదు. ఇదియు నొకందుకు నుందిదే అక్కడపడి యేడుస్తాయన్నాడు పోనిమ్ము

సుం—మధురసుందరి వగైరా యేమైరో.

కృ—ఏమైరో యేమిజరిగెనో మనకేమి చెలియునుఉదయము తొమ్మిది ఘంటలరైలుమీద వర్తమానమురావలసినదే మనకు తిరుగు జవాబుగూడ రావలె నదియురాలేదు.

సుం—ఉత్తరమేమి, ఎందుః పయమై.

కృ—అక్కడ నారప్పగాడేమిజేయుచుండెనోయనియును బాబురావు భార్యను కూతురను, నారప్పగాడి భార్యను మువ్వరను శక్తికి బలియివ్వవలెననియును, మేమువచ్చువరకు మధుసూదనాదులను దాచియుంచుడనియును. కబురంపితిని. వెంటనే గూఢచారునికి జవాబాసంగి యీరాత్రికే ఢిల్లీకిపంపవలెనని కఠినముగ జెప్పినపితిని పంపినకమలయు రాలేదు. ఉత్తరమును చెప్పుచుకరు రాలేదు.

సుం—అట్లునైన యీరాత్రి యామావ్యయ వనితలను గడతేర్చి నారన్న మాటయెన.

కృ—అంచులకు సందేహము. ఈఢిల్లీలోనేయాపనిజరిగించినాము యేమైనది చెలియలేదు. జరిగినది నేయుండవచ్చును.

సుం—చునకిక యొక్కపనియున్నది.

కృ—అదనియేది.

సుం—ఇదియని రహస్యముగ నెద్దియోజెప్పెను.

కృ—అదెంతవని ఈపోవడమక్కడికే వెళ్ళడముతోనే యాకాస్తపనిని గాజేసియే మనమకామునకేగుదము.

సు—ఇప్పుడు మైచుతి.

కృ—మీటికి ట యె.

భిషాసీ—అప్పు యికి మంచితోరుగాఁ బోవునుండె నునుమ. ఆహా యెక్కిది గురువన్నమాట లేకుగద.

కృ—అదియిది యిది లెక్కదొడిగిన జక్రములు గావచ్చు లేకున్న యిది సర్వము గిరిబోవున.

సు—అప్పు యిది పదిసర్వము గురువు నొకరి మారు ముక్తికి నె. టటయిది మృగా. చక్కని బాడిదొంకినది.

కృ—ఇదిగోనా మా మాట చెరుగినవసరము లేకుండఁ గాళ్ళవదకుడచ్చును.

భిష—డివొనునొకఁ బాలుమరివొందు.

కృ—అదియిది యిది మృగాదను నీపేరవరోయి.

సు—ఇదియిది నాపేరాండి అది నారాయణుడండియ నుసాకి మృగా. ఇది గురులొకరిని.

కృ—మీరు మృగా.

సు—మాది యిది గురురొక్క మామ నోయాకంపి మాయము దీనిలో చ్చేసిందట డి అప్పుడనుచి యేటోం యాలా యిదియిది మృగాయన్నామండి.

కృ—మృగిలో అందరిని యెరుగునువ.

సు—ఎరుగును గావండి యేటో చిన్నపుడెరిగిన యెరగముడి.

కృ—మృగా నెరుగునువ.

బం—ఎప్పుడో జూచేయుంటానుగానండి బాగాయెరుగనండి.

కృ— పోనిమ్ము మధురపత్తేదారు నరుగుదవలేద

బం— అయ్యో బాబుబాగా మోవిజేసేరు. ఆయననెరక్కపోటం యేంటండి.

కృ— బండిని బోరుగాఁ బోనిమ్ము.

బం— చిత్తమని బండిని వేగముగాఁ బోయ్యచుండెను.

అట్టితరి మాయాసుందరి కృష్ణసింగుగారిని శ్రీహరి రావు బాడయేలేదేని బ్రతికియుండెన లేక పైసలాయెన.

కృ— లేదులేదు ఇంటికేమో పోయియుండును ఈమధ్యనేగా మధుసూదిచునిపేర నుత్తరమువచ్చినది ముంటికేగి నవీదన వాకబుజేసి యాతని సంగతిని దెలిసికొంద మరుచుండ గనే బండివాడు వారినిగాంచి యేమాడోయి ఊళ్ళోకొచ్చామండి ఏవీధిని బోనిమ్ముంటార డి.

కృ— కత్తేదారుగారింటికేబోనిమ్ము ఆయనతోమాటలాడవలసిన బనియున్నది.

బం— సిత్తనుండి మాకెక్కడికైన సరేనండి ఒకెయెదన ఇంకనిద్దరేన లెగిచివూకో ఊళ్ళోకొచ్చామన వాడడుగుల సొజ్జ నరింగి బండికి వెనలిపోయెను అయ్యగారు బండికి వెనలిపోయెను అయ్యగారు బండికేపు మాచుంటాది ఎక్కడిచ్చెదరు

క— పోనిమ్ముక్కడ నేయిచ్చెదనన మందిదని బండి

నిబోనిచ్చుచుండెను.

అంతగాంతనేకటికి పత్తేదారుగారి గుమ్మము కడకేగి బండి కూగెను. అప్పుడు బండివాడు వారినిగాంచి బండినుండి దిగవచ్చునని నారాయణ బాబుగారిల్లుయిదేనడి నాకేపుయిచ్చేయండి బాబూ తిరిగి ఢిల్లీపోవాల యనుచుండగానే కృష్ణాదులు బండినుండి మువ్వరుదిగి బాబువానికి పదిరూపాయలనిచ్చి యీనాముగా నింకొకరూపాయనిచ్చి సంతోషించితివా యన చిత్తమని బండివాడు సలాంజేసి కత్తెరముగ వెడలెను.

పెదక కృష్ణాదులు మువ్వరు ద్వారము చెంతకరిగి పత్తేదారుని బిలచిరి గానిలోపలనుండి జవాబేమియురాలేదు అంతమాత్రముచే యూరకొనక మరల నికొకపరి బిలచిరి అప్పుడుగూడ మొదటిజవాబేవచ్చెను ఇట్లనెవ్వరులేరాయేమి అయిననికొకపరి బిలచెడిమని తలుపుదట్టి గట్టిగఁ బిలగెను.

అప్పుడెవరో లోపలనుండి మొనరువారు నూరిజెంగు పూరు పత్తేదారుగారింటివద్ద నుండిరాయన ఆ యుండిరిని పురుషుడొకడువచ్చి తలుపుదీసెను

కృ— మీ జేయుచుంటి.

పురు— యిటిలో నేయుండిరి ప్రస్తుతముపరున్నారు లేపను నదరానేమి ఇప్పుడేవచ్చిపరుండిరి అవసరమైనలేపెడను లేకున్న లేటియుదయమున కాగూడద

కృ— కాదుకాదు ఇప్పుడేలేపవలెను బహుతోందర గమాటలాడనలసిన బనియున్నదన ముచిదని యాపురుషుడు

వారిని గాంచి అయ్యలోనికిరండు దయచేయుడని యామవున
రును మేడపైకి గొంపోయి తగుగడ్డిమల గూరుచుండజేసి తా
లోనికేది డిట్టిక్కిపుగానినీ తపి వారిపై పోర్చి అన్యోన్యతేమన
మాచాగముల జేయుచుండిరి అట్టితరినప్తేదారు యావచ్చినపె
ద్దమనుజులగాంచి భోజనముజేసెను లేకిఫలసంరముదమ్మనెడర
ముందుదాహమఁగావలెన మీయిష్టమన కృష్ణసింగిల్లనియె

మాకేమియు నక్కర లేదు దాహము మానిముగావ
లెను మజ్జిగయున్న బెప్పింపుడు చాలదాహ పగుమి డెసెన రా
మోజీమంచిదని లోనికేగి కట్టికత రూరు జేయుచుండెను. ఇ
క్కడవత్తేదారు వారలగాంచి సుందరమ్మగారురాలేదా.

కృ— లేదండి ఈమధ్య నామెను జూపకనినది ఇంక
ను దారుధ్యముగలుగులేదు ఆకారణమున మేమేవచ్చితిమి ఆ
మధ్యనామెనుగూడి దుష్టులెనలో మహారాజుచి వకారణము
ననోతిరిగి విడదీరి పోవుత మిటివద్దనేయున్నది. ఆమెవ్యవ
హారమాట చెప్పెనది ఆసంగతి దెలిసికొని పోవుదమనినదృతి
మి ఏమిజేసిరి మధురూదనగావుగాను వచ్చితిర లేద యను
చుండగనే మజ్జిగ తరూరుజేసి నూవ్వునకు మూడుగ్లాసుల యం
దునివిగొనివచ్చి మేనాపైమంచెను అప్పుడు నాగాయగబాబు
యామరువ్వెను గాంచి ముందుదాహము బుద్ధికొనుడు చా
లదూరమునుండి వచ్చితిరి కొనువనంగతులు పిమ్మట మాట్లా
డుకొండమన పెట్టనేమూడు గ్లాసులును ముప్పైరుగీరికొని అ
త్యంతరతోగడగడి త్రాగివైచిరి ఆహామీమి మజ్జిగయహ

మండి చాలరుచిగానున్నది వహ్వ జుహ్వతేచివచ్చినదే ఈసా
గసెల్ల నిమ్మపండ్లరసమువల్లవచ్చినదని యనుచుండగానే కన్ను
లు మూతబడ జొచ్చెను కర్పీలను జేరబడిరి స్మృతి తప్పిపోయె
ను. ఏమున్నది వెంటనే మువ్వరకును హస్తాభరణంబులచేస
లంకరించిరి వేరువేరుగ మువ్వరను గడులయందు శయనింప
జేసిరి.

దొంగలరాణి.

ఐదువది రెండవ ప్రకరణము

స హ నా స ఫ ల ము.

ఒకనాటి యదయమున యెనిమిది ఘంటలకొక ఋతు షుడు నిత్యకృత్యముల నిర్వర్తించుకొని రాజవీధిని బడి పోవుచు తిన్నగ బోష్టాఫీసు వద్దకుఁజని పోష్టజవానునిగాంచి యీ మధ్యనుత్తరము లేమైన వచ్చినవ యనుచుండ లోకలనున్న పోష్టమాష్టరునిని యెవరువారు యిటరండు మీపేరెవరు చిత్తము వచ్చుచుంటినని లోకలకువచ్చి లభ్య నేను కృష్ణసింగు గారి తాలూకు మనుజుండను ఈమధ్య పదిరోజులనుంచి కృష్ణ సింగుగారు గ్రామాంతరమునకేగిరి గతరాత్రికేవచ్చిరి అందు భూరునుంచి మధుసూదనరావుగారి పేరవచ్చిన యుత్తరములుగాని రికార్డుగాని యేమివచ్చినను నాచేతికీయమని చెప్పినారు ఇదిగో తాళపు చెవులగుత్తి నాననాలుగ నిచ్చిరి అనుమానమున్న వరీక్షింపుడు ఇదిగో చూడని పోష్టమాష్టరున కిచ్చెను దానినాతకు బాగుగ ముమ్మారుపరిశీలించి చూచి పెంటనే లోనికిగి కొన్ని పేకట్లు గొన్నికార్డులు పెద్దరికార్డు కట్టయొకటియు గొనివచ్చియిచ్చెరు ఓయి నీపేరెవరు నాపేరుస్వామిగాదండి ఓహూ నీనాబండి గొనానామీవుగావు.

స్వా— చిత్తమండి నీ పోవచ్చునానెడి

పోవు — పోకు పోకు ముందును మీ ప్రభువుగారికి
యుత్తరమొకటి యిచ్చెదను పరులకెవ్వరికి జాపక కృష్ణసింగు
గారికిమ్ము జాగ్రత్త మధ్యాహ్నము మూడింటి కొకసారికృష్ణ
సింగుగారిని తప్పక నేను రమ్మొంటినని జెప్పుము ఒకవేళనాయన
కు రావీలులేకున్న భీమసింగునుగాని శూరసింగునుగాని యేరి
నైనను సరియె ఖంపుమని జెప్పుము మరువకును పొమ్ము ఉ.
త్తరము మాత్రము మరెవ్వరికిని జాపక కృష్ణసింగునకే యి
మ్ము పొన్నన స్వామిగాడు శలవు బుచ్చుకొని కడువేగమున
యింటికివచ్చి పెండ్లివేటు యామున గూర్చుడియుత్తరములకట్ట
నువిప్పి యొక్కటొక్కటిగ జూచుచు అత్యంతమందుచు
యింకను నిమగ్నింది చూచుచు పండ్రెండు గంటలవరకు జూ
చుచునే యుండెను అప్పుడు కృష్ణసింగునకు వ్రాసినయుత్తర
మందేమియుండెనో జూతమని విప్పియిట్లని చమరజొచ్చెను.

ఆయాతమ పేరనాయునదేదన ఈమధ్యనేను స్వయ
ముగ బెంగుపూరున కేగి మధుసూదనరావుగారిలోబుట్టువును
భావమరదిని జూరగకలసి మాట్లాడితిని మీకుమారుడు శ్రీ
హరిరావు మే మామగారి యింటివద్ద సుఖముగనుండెనియు
వైశాఖమాసమున మేనమామగారు తమకుమార్తెయగు సుం
దరినిచ్చి వివాహముజేయ సిద్ధముగ నుండిరనియు. నాయనను
రదలి వాటానుచచ్చే చరిస్థిర యాపకమైనయూపదాస్తికి గల
రికార్డుసంపాదించిన యారెండువాటలయూస్తియు నీకుమారు
నికేరాగలదనియు మధుసూదనరావుగారు నాతో జెప్పికుంట్రి

దినారసియు నాపేరు బాబూరావసియు నమ్మకముగ జెప్పి యొప్పింప జేసితినిగాన నన్నసమ్మి యావద్ద్రీకార్డును గొన్ని యుత్తరములును వంశవృక్షమును యిచ్చినారు నేనుగొనివచ్చి తిని ఈరోజున మీ నౌకరగు స్వామిగాడు ఆసవాలుగ మీ తాళపుచెవులగుత్తిని జూపుటచే నమ్మియావద్ద్రీకార్డును యిచ్చివచ్చిందినాను ఈరికార్డు అందినవెంటనేగాని మధ్యాహ్నముమూడింటికిగాని దగ్గన మీయవలెను తప్పక యీరోజున నే వచ్చిఁ గొన్నిరహస్య సంగతులు మాటలాడవలసియున్నది మీరువకుడు తమనవచ్చేటప్పుడిదివరలో రికార్డుసంపాదించి నీ కువడివేల రూపాయలిచ్చెదననిశలవిచ్చియుండిరి గానమీరికార్డును మీరుపుచ్చుకొని నాకీయవలసిన లెక్కలో గొంతైనను బట్టుకు రాగోరెను నరువకడు చిత్తగించవలెను.

ఇట్లు పోష్టు మాషరు జయింతలాలు

అని యున్న యుత్తరమునజూచి ఆశ్చర్యచకితుడైదానిని ముడచి బద్ధురచి ఓరోరిపాపాత్ములార. యందరుగలసి. తే యుచుండిరి, మీశెల్లరకు సర్వప్రాయశ్చిత్తకాలమాసన్నమా యెను లెండు. కొద్దిరోజులోపిగబట్టుడు మీశెల్లరకునొకేకాలమున బహుమతులొసంగెదలెండు సుముహూర్తమాసన్నమగుచుండెనని స్వామిగాడని పేరిడికొనిన నారాయణబాబురికార్డుయావత్తును ఉత్తరములనుజూచి ఆత్యాశ్చర్యమంది యావద్ద్రీకార్డునుజాగ్రతపరచి మధుసూదనరావుగారియింటికి జనున

కృతికెవ్వరునులేరైరి ద్వారముబంధింపబడియుండె నిదియేమి
 యాశ్చర్యము పులిమీద బుట్రియనరీతిని జేసినవని నివ్వల
 మాయెనె యెట్టియపద్యము సంపాదించెను. ఔకారయెం
 తపనిజరిగినది, మనలత్తుణుని జాడయేలేదు. ఆమువ్వురు వనిత
 లగతియేమామెనొ. కృష్ణాదులు బేడీలతో నుండిర కలాయి
 తులయిర యని భోయి జూచుచరికి యేరును లేరైరి. ఒకడు
 మాత్రము ప్రాణవశిష్టుడై మూల్గుచు బడియుండెను. అప్పు
 డు కొండవిరిగి మీదబడినట్లు నారాయణబాబు నిశ్చేష్టుడై
 కొంతవడి పిచ్చివానిరీతి జంచలచిత్తుండై కడియున్న పురుషుని
 జాడ రామోజీ యనిగ్రహించి యాతని బంధములవిడగొసి
 యడుగ యారాత్రియందే మనగృహమున గలపై కప్పునుతె
 గగోసి లోన ప్రవేశించి నన్ను బంధించి కృష్ణాదులను గొని
 పోయిరని జెప్పిన పిడుగువంటివార్తను పత్రేదాయునిని దిగ్భ్రమ
 జెంది నేలపైజతికిలబడి తొలుపుబడఁజొచ్చెను అట్టితరి లత్తు
 ణును పరుగిడి వచ్చి యొకగచ్చ నేలపైబడి నోటమాటరాక
 దాహముదాహమున పిపాసాశాంతి జేసి నెమ్మదిందిన పిదప
 పత్రేదాగాతని గాంచినుననారే పెరస స్వామిత్వమింపుడు
 మువ్వురు వనితలుదుండగులపాలైరి నన్నొక చెట్టునకు బంధించి
 నోటగుడ్డవిడిజావమోది పద్మాభాయి మొదలగు మురువ్వవని
 తలబంధించిగో పోయిరి అంత తెల్లవారినపిదప మనయోగిగారు
 వచ్చినిడిపించిరి ఇదియజరిగినకథ పైసమీచిత్రము ఈతిరునను
 దివినచారుని బాలలనువిని కొయ్యవారి నోటమాటలేక పరి

వానివలె జూనుచు గొంతవడి నిర్జీవప్రతిమవలె గూర్చుడి
యుండెను అప్పటికి మూడుగావచ్చెను, అవప్పుడు లేచిన్నానాది
కృత్యముల గావించికొనిభుజించి కుగ్గీపైగూర్చుండి ఇట్లుహింప
జొచ్చెను అన్నన్నయెంతవనిగిరిగె ఈవనిమాత్రముప్రాణముల
తోవిడువరు యీర తియిందే మనవారిసవెదకి రక్షింపకున్న
యీనగాసి నక్కటపాలుజేసిన రీతియగును. యిప్పుడే
బయలుదేరి దుండగుల ఒట్టి బంధి చెదలని లేచి దుస్తుల
ధరించి రామలక్ష్మణులను బలరామ చక్రపాణులను బించిఅ
యిత సహితులై నావకటరండని జెప్ప వలెయని బయలుదేరి
నారాయణబాబు ఆకొన్న సింగమారీతి గర్జింపుచు తిన్నగ బజా
రువీధిని బడి పోవుచు మాధవదాసు కొట్టునకరిగి వస్తువులను
జేరముకీయు వానివలె అయిదుగురు కొట్టాలోపలకు వెళ్ళి
గూగుచుండిరి అప్పుడు లోపలనుండి కృష్ణసింగు భీమసింగు
మూడు నుందరి మువ్వరు చట్టన యీవలికి వచ్చిరి వారిని
గాంచి బల్తేదారు బాలో యని ప్రోక్షక యొకటి వైచెను వెం
టనే రెప్పపాటు కాలములో బలరామకు మొలగు నలుపురు
వేచి కృష్ణాదులను బేడీలు తగిలించిరి అప్పుడే మువ్వరను స్తే
మకునకు గొంపోయి కొట్టులోబెట్టిరి గానివీడిటనుంచినమరల
పాతిపోగలరు వెంటనే పెద్దజైలున కువేయుడన యారీతిని
జేసిరి నారాయణబాబెందేనినియె అక్కడ పోష్టాపీసు వద్ద
మధ్యాహ్నము మూడుగంటలకు యిరువురు పురుషులు వచ్చి
పోష్టాపీవురుగారు యుండిరాయన ఆయురటినని లోపలనుండి

జబాబువచ్చెను అప్పుడా పురుషు లిరువురు లోనికేగి మేష్టరు గారు యేమిజేయుచున్నారన ఓహో తమర శూరసింగుగార విశేషము లెవ్వయులేవుగదా ఆహా మీరని బోల్చలేనైతిని వీరెవరు.

శూర — యీతడుమావాడ మిరీతని నెరుగర.

పోట్ల — చూచి యుంటినేమో జెప్పజాలను.

శూర — పోనిండు దానికేమిగాని బెంగుభూరికుంచి యుత్తరములు వగైరా యేమైనవచ్చినలేక.

పో — ఈరోజున యుదనుందు యెనిమిదింటికి మీనా ఖరు సామిగాడువచ్చి సర్వమును గొనిపోయెనయ్య యావ త్పుగగితులుజెప్పివై చెను.

శూ — లేదు గాక మాస్వామిగాడేమి రావడమీ మేము బ్రహ్మచరు యేమిని న్యబద్ధము యెవడో మాయజేసి కొంపముంచివైచినాడు.

పోట్ల — సంగతికేమున్నది మీనాఖరుని నమ్మి యావ ద్రహస్యములను వ్రాసినయుత్తరములను గూడనిచ్చితిని యెంతవనిజ్యుగెను ఇటువైన నాపనిగూడ యైవదన్నమాట నారా యణబాబు సామాన్యడు కాదు కృష్ణసింగుగారు రానేలేదు.

శూర — గతాతికి రావలసిందే రా లేదు కాగణమే మో దెలియని నత్తిలోకి కొనుచు వెడలుటకు ద్యుక్తులగుత రి జయఃతలాలుగారెవరగదా యింటినద్దనుడిర యనుచుకాకర యొకటి చేతనిడికొని యిరువురు పోలీసుజవాణులులోనికివచ్చి

తమ రేనజయంతలాలుగారు.

జయం— బేను నేనే పనియేమి

ఫాలీ— తమకొక శుఖలేఖదెచ్చితిమి

జయం— ఏమిలేఖ యెక్కడనుంచి.

ఫాలీ— మరెక్కడనుంచిగాను పోలీసు సూపరెండెం
టువారివద్దనుంచి ఇదిగో చర్చవారంటు స్వీరింపుడను జేరికిచ్చె
ను ఆలేఖయందిట్లున్నది

పోషుమాషరు జయంతులాలు దొరవారికి

కృష్ణసింగు నౌఖరు స్వామిగాడను

వానికి నీవొసంగిన రికార్డు వల్ల

రావల్లనుంచి ఆరెష్టు

అనుకాశితమును జదివెకొని నిశ్చేష్టయైయున్న యాతని
హస్తాలంకారముగావించిదోహోనిపోయిరి పిమ్మటశూరిసింగు
నాతని మిత్రుడు నచ్చటనుండిన తమకేమి చిక్కుడటస్థించు
నోయని నిజసదనమున కేగిరి ఈసంగతి మారువేషముతోను
న్ననారాయణబాబు వినుచునే యుండెను పిమ్మట వారివెం
టతానుగూడ బయలుదేరెను ముందువారిరువురు నొకగృహ
మునకేగి యొకగదియందు గూర్చుండి యుండిరి.

అట్టితరి వజ్రేదారుగూడ నొప్పి గుడ్డలదాల్చి కరికేరి

నిడికొని మిక్కిలివార్తకాన్తనగల పురుషుని రీతినసన్యాకరమగు దేహముగలిగి యంధునినీటిగుదాడము : దడిమికొనుచు తన్నెవరు జూడనితరిగు ఒగుబనడచుచు లేకున్న దెప్పడినేరుచు నాపురుషులు జపన గృహద్వారము కిడకరి

తలుపుదోసి చూడ లోనగడి యవైచియుండెను గోడదాటి పోవుదమన యెత్తెనగోడ ఆపైన బొన్గజెముడు బలుసు మొదలగు మండ్లకెట్టులచే వ్యాప్తమైయుండెను గాని అక్కడక్కడ ప్రాకారమునకు పడిపోయిన మార్గములు లేకపోలేదు ఆక్కడను దట్టమగు ముండ్లకంపలే అప్పుడు జేయునదేమియులేక తనచెంతనున్న గంబళినిముడ్లపై బరచి దుడ్డుచేసద్దుపాటుజేసి పాదరక్షలుండెగాన యతికష్టముమీద లోపలకరిగి పూలచెట్లజాటు బొంచియుండె సంపద్యారముచేత నెవరో చిలచి నట్లయ్యె నప్పుడు లోననున్న యిరువురిలో నొక వనితవచ్చి తలుపుగీసి ఓరలో కనుచు నీరాకయెక్కడనుచి యనుచునే శూరసి గు కడికేగిరి

శూర—కను సెరాక యెక్కడనుచి

కంసు— ఎక్కడనుచియ గోదావరిలో నుంచి

శూర—ఏమంత : సపుగమాటలాడు చుంటివి

కంసు— ఏమా నాప్రభువు ఇక్కడగూరుచుంటివేమి

ఈవలికి వచ్చిన హాయిగ చల్లటి గాలివేచుచున్నది అబ్బుచూరదూరమునుండి వచ్చిని నేకడిన శ్రమయెల్ల వ్యర్థమైనదని యొక్కచో జనకిలబడెన అత శూరసి గు మాయాచతురిక

వచ్చి గూర్చుండిరి

శూర— ఏమోయికంస నీరాకణిల్లీనుంచియేన మనకృష్ణభీరు సుందరులు డేనుమ ఎప్పుడువచ్చెదరు గత రాత్రికి రానికారణమేమొ దెలసెన

కంసు— సర్వము దెలిసినది పులి మీద బుట్రయను సామెత నెరుగుదువ యారెంటిమీద సిప్పుడు మూడివదిగిట్రి యశనదివచ్చి యారెంటిని గడదేర్చెన్మల్లుజుగినిది

శూర— జరుగట కేమున్నది

కంసు— అలనాడు కృష్ణసింగు వద్దనుంచి జాబుగొని వచ్చి మీకు జాపి మీవద్దనుంచి జాబుగొని రైలువద్దకు పోవునప్పటికి కమల యగుపింప యామెతో గొన్ని సంగతులు మాటలాడి దాగిటకై పోయివచ్చునరికి కనులలేదు రైలువచ్చినది అప్పుడు సావకాశము లేనికారణమున రైలెక్కితిని నాతోకూడ నింకొకడు శనిగాని వలె నాపరించెను ఎవడో యని యుపేక్షించి బయటిని చెడరాగియుంటినేమో వెంటనే అమ్మకు ఆవహించెను నిద్దరబట్టెను కొంతసేపటికి మెలకు వచ్చి నాజేబును దడిమికొంటి నేమున్నది ఉత్తరములేదాయె నప్పుడునోరునెత్తి నాడుకొనిలెంప నవాయించుకొనియామక జనదగితిని లేదనియె తొమ్మిదింటికి కృష్ణనిగలసుకొనకుండగ నేది నాకర్ణనిష్ఠశక్తిగారి పనిబట్టి వచ్చితిని పిమ్మట కాలికాలయమున కేగమన చారు లిరువురు వచ్చియుండిరి వనితలగుపించ లేదు కొంతవరకొ జట్టువక్కల వెదకితిని ఉదంతయు బ్రతే

దారువనిగాని మరొకటిగాదని నిశ్చయించి ఢిల్లీకి వచ్చునరికి యెంటిఘంట గావచ్చెను కృష్ణుడుగాని భీముడుగాని యగుపించలేదు తెల్లవారు వరకక్కడ నేవేచియుంటిని ఏమున్నది కరిమింగిన కపిధ్ధఫలము రీతియాయెను తెల్లవారిని పిదపపోలీను వారులేది అలగోడుబాలగోడు ఖైదీలోనున్నట్రి బారిపోయెనని గోలబెట్టిపను గిడజొచ్చిరి అప్పుడదిగాంచి వనవాస్తవజేసిన పనియేగదాయని నేనుసంతసించి మధురకు వచ్చితిని రెండు గొట్టెను యూరంతట వెదకి వాకలుజేతు ఇదివిద్దమని జెప్పు వారులేరైరి అప్పుడొక యోజు జేసి పదిహేనాయల నోటా కటిపోలీను జవానులకొ సంగ నెల్లగాథను చెలియజెప్పె.

శూర—ఏమనిజెప్పెను

కెను — ఏమన నా గాయణబాబే బండివేషమున కృష్ణాదులను మోసపుచ్చుటైదున వైచెనని ఇక నేమున్నది అప్పుడు నేనలో యొక్కాయనినెత్తిని గుడ్డవైచికొని యిక్కడకువచ్చితిని ఇంతపని జరిగినది మనమిక ముందుజేయబనియేమి

శూర—ఏమనన్నది ఈరాత్రి పత్తేదారుని బంధించి గొనిదెచ్చుట రెండవది మధుసూదనాదుల సంహతించుట పిదపమనవార్లను విడిపించుట ఇవన్నియునీరాత్రి తెల్లవారునరికి పూర్తిగావలెను అప్పుడే అట్లుగావచ్చును యెనిమిదింటికిమీ మిరుపురము బయలుదేరి మగళ వేషమునో పత్తేదారు వని పట్టిపపిమ్ముట మిగిలినవి జేయవచ్చును ఈపనిముందు గావించిన సర్వము పూర్తియై ట్లే ఏమందువు

కంసు—సరేగాని కృష్ణసుందరుల శలవులేదే .మధు
సూదనాదుల సంహరింపనగున

శూర—ఇదియూనీనదియూను నెరివాడ అట్టితెలివి
తక్కువని జేతున నీవుదెచ్చినజవాబునకు చాసినసంగతి నెరు
గవ ఈ రాత్రికి మేమే కారణము చేస్తే నియడల గేపటి
రాత్రి వధుసూదనాదుల సంహరింప వలయును లేకున్న గొ
ప్పపరమాదము రాగలదని విన్నటి యుత్తరమున యున్నది
యంతియెగాక నాయూతినిదప్పక నె కవేల్చెద రనిఁమ్మివాసి
సితి యున్నది ఇప్పుడైనదలసెన

కంసు—అట్లే భయములేదు ఎప్పుడెప్పు డెవరిని
సంహరింపవలెనో జెప్పెన

శూర—అయ్యో జెప్ప కేమియు లోనకేగి మువ్వరు
రహస్యముగ నేమేమో జెప్పుకొని సహాయమున చెల్లచాటున
దాగియున్న కబోదచల్లగ నావలకేగెను కొంతవడికి శూరా
దులు మువ్వరు నీలకు వచ్చి కంసుని సాగనంపద్వారము
కడకు వచ్చునంతలు పుడెరచియుండెను ఇదియేమి చతురిక
ద్వారమును బుధించిరాలేమి ఎంత తెలివిమాలిన పనిజేసితిని ప
రువెవ్వరు లోనబ్రేవేళించలేదు గదాయని జెల్లచాటున వెనకిరి
యెవ్వరు యున్నచాడలేదని ధైర్యమును వహించిక్లంఘని సాగ
నెఱిగి శూరశివాచతురికలుముందు పనికైబ్రయోగింప నిశల
జేసింజనిరి.

దొంగలరాణి

23-వ ప్రకరణము.

కార్యస్థితి

నారాయణబాబు నిజామాధాగమునపేర్కవైపున సుఖాననాసీనుడై పురవనితా సాంస్కృతికముగ నున్నలాగు గోలుచు మనమన నెద్దియోధ్యావించుతరి రామలక్ష్మణులను తనచారులిగువులు నారాయణబాబునకే దురువచ్చి కలచుండిరి వారిని రామోజీయను వానిని బిలచియెద్దియోజెప్పి పంపివైచెను రెండవవాడగు లక్ష్మోజి తనచేత గూర్చుని యెద్దియో సంభాషించుచుండెను అట్టితరిద్వారమునద్ద నెవ్వరో బిలచినట్లు లయ్యెను వెంటనేజనారాయణబాబు లక్ష్మణునితోఁగూడ వచ్చి తలుపును తెరచి చూచునఁకి యిగువులు పురుషులు చకి, ని మస్తలభరించి యుండుటచే యెవరో పద్దతునుజాలని యెఱిఁతమదేయూరు ఎందునిమత్తమిటకేతెఁదిరన చూపురుషులిట్లుఁ రిపస్త్రతమిగాగ్రునుమేమాది నిన్నటిగాత్రిని దురించుచుండ వోగులుమా యింటబ్రవేశించివివేషసువర్ణాలాకారములనుకొంతద్రవ్యమును అపహరించిరి అంతమాకు మిలకువగలిగి జూచునఁత ద్రవ్యముతోఁగూడబోవు చరలవెబడించి తిమిగాని దొరుకరైరి గుక్కమాత్రము బట్టితిమి వారినెమిత్తము దర్పభ్యుతి నెమకయ్యవు పోకకఱవాలి యిటనగుపిదిరి ఈసనుయము దాటిన పలాములులను దురుగానదయయుంచి వచ్చిన జోరులు బట్టువ

దుదురు ఇక్కడనేయుండిరి రండురక్షింపుడని పాదముల బడి
 గోలు గోలున యేడువఁ జొచ్చి అప్పుడు వారి విచారమును
 గాంచిన వారెల్ల జాలినెందక పోరు అయినను సమాధానము
 జెప్పకదీరదు గాన యిట్లనినచిచ్చె ఇట్టిఅర్థరాత్రి సమయమం
 దెట్లు లేపటిరోజున జూడకూడదా యన అట్లు నీలువేదా ఈ
 క్షణమున రాకున్న పలాయితులగుదురు ఇచ్చటనే ఈవీధిమ
 భువున నుంచిరి వేగరండనుచుండ ముప్పివాడొకఁడు మాధవ
 కబళమమ్మాయని కేకలిపించు నారాయణబాబుగారి గుమ్మ
 మాకడ లిలచియుండెను అతనింకొస్త్రీవచ్చి యటనే నిల
 చెను అట్టితరి పత్తేదారు యందువచ్చిన వార్షిపురము లోనికి
 రమ్మని యొకగది యాగుగూర్చుండ నియమించి మాంబలాడు
 చుండ నారాయణబాబుగారో యని యెల్లదికలు పత్తివ
 నింప బొబ్బలిడుచు అట్లు బాబో కొంకను నిగి పో
 యినదింకనేమున్న నాతలిదండ్రుల నిరువునను మాడగులెవ
 రో సహరించిరి వారిలో నిర్వురు మాత్రమేదొనికి తమరొ
 క్కవరి దయచేయవలెను లేకున్న పలాయితు లగుడరసత్తు
 దర జెంచువారలను లోవలికి రమ్మని లక్ష్మణునిచే లోకలికిర
 ప్పింప బత్తేదారు గాల్గివై బడి గోలగోలున దొంగల జొచ్చిరి
 అప్పుడు పత్తేదారు వాని నూరిపోది యనుపకోటి మొదల
 గా సాధన సామగ్రిని దీసికొని అయ్యా మిరియపురు నిందినే
 యుండుడు నేనొక యరగంటకుచ్చెద ఒకేకాలమున ధుడు
 కూనీలు జరిగెనుగాన బావకదీరదం లక్ష్మణసింగును వారికడ

నుండని యమించి విచారగ్రస్తుడగు పురుషుని వెంటనిడికొని
 బయలుదేరెను అప్పటికి రాత్రి పండ్రెండు గావచ్చెను అప్పు
 డాయురువును హైకోర్టునబడి శాంతమారమేగునప్పటికి మరి
 మువ్వరెదురై అప్పుడేపురుషును గలసి ఆముఠసామగ్రిని తిను
 బండు వసువులగొని ద్రావకమును మొదలగు విబుచ్చుకొ
 ని పురము తిక్కిమించి బోవుచు హత్యమొప్పటనో యొత్తదూ
 రమందుండెనో మార్గమన్యకొక్కరైన తలపెట్టిన నాకులేరైరి
 ఈతీరునయే పురుషోవంబోవనొక దివ్యపాదముకడకేగి లోనబ్ర
 వేశించి అందుగల రహస్యముల నెల్ల నెరిగిన సామోడనముం
 దునిడికొని నడవ మార్గము చల్లునొక మీటను ద్విప్పుసంతత
 లుపోకటి చెరువబడెను అపుడందరు లోనబ్రవేశించి క్రిందిభా
 గమునకేగుటకనునగు సోపానముల ఎక్కి పయాదారినిబడి బో
 వనొక పెద్దసావడిలోని కేగిరి అందునాలుగు గదులు గలవువా
 టిలోనొక గదితాళమును గదులగొట్టి బోవకరిగి గంచుసరికి
 గాధాంధకారముగాక మరేమియునులేను వెంటనే పక్షేదారు
 విద్యుద్దీపముచే గదిని బలీలింప యొకదో శల్యావశిష్టయొడి
 యున్నవ్యక్తినిగాంచి చేతితో తట్టిలేపెను గాని మాటలాడలే
 దు నీరసముగనుండెనని గ్రహించి బలముగలుగ నెట్టియో ద్రా
 వక మొసంగ పడినిముసములకు గనులుచెరచెను వెంటనే మూ
 తబడిమొను కనుదోయినుండి యశువారి బ్రవహింప దొడంగె
 ను ఇచ్చే చరమానధ్యుక నాశ లేధని నిశ్చయించి మరొక
 ద్రావకమును ప్రియంగించెను మరొకపది నిముషములకు మ

రల గనులు దెరచెను వెంటనే పక్కకు దిరిగి పరుండెను. అప్పుడు భీతుకుసనుయాశ యదయించెను తిరిగి యావధమొసంగెను నాలుగు మినుటులకు యింకొక పక్కకు దిరిగినలు వైపుల జూడజొచ్చె నప్పుడు నారాయణబాబు అమ్మయెట్టులున్నది నీవేరెవరను నంతనావ్యక్తి తొండరజెందకుడని చేసంజ్ఞజేసెను అప్పటికి బ్రతికెను సంతసించి తన్నెడగు చక్రవాణినిగాంచి నీవీతాళపుగుత్తినిగొని మిగిలి గదల బరిశీలింపుము తెల్లవారు సరికి పనులెల్లను జక్కజేసికొని సోవలెను శత్రువు లిరువురు మనయింట బందీలైయుండిరి యింకయెవరెదురైననంహరించుటయేపని పొండని పస్తేదారా కడతినిగాంచి రిల్లీ తెలివవచ్చె.

స్త్రీ— ఆ యనువాక్యము వివవచ్చెను అపుడు బ్రహ్మనంద భీతుడయ్యెను. అమ్మా నీవేరెవరు.

స్త్రీ— నావేరు సుందరి

నా— ఏసుందరివి

సు— మధుర సుందరివి

నా— నీతండ్రిచ్చట నుండెను.

సు— నాకుదెలియదు.

నా— నీచలిగుకలై చతురియె

సు— అనియును దెలియదు.

నా— మీనాకరగు భద్రుడొ.

సు— అతకన్న నెరుగను.

నా— నీవు నాతో వచ్చెదవ

సుం— ఎచ్చటకు

నా— మాయినీకి

సుం— నీవెవరవు

నా— నేను మధుర కష్టేదారుడను

సుం— నా రాయణబాబును యెప్పుడును మీకిదేన
మస్కారము మీవెంట వచ్చెదన. సొరిసింది బలముగలుగుట
కాహారమొసంగి రామసింగు నటనంది తానేగను పిమ్మటప
త్రేద్యు బలరామయోగుల వెంటనికికొని తిమ్మనితో గలసి.
కొన్ని గదులతాళములను బగులగొట్టి లోనకేగి జూచి గాని
యెదు నేరులేరైరి అప్పుడు నారాయణబాబు విసుపుజెంది మీ
గిలిన పైయంతస్తునకేగి అచ్చటనున్న గదులనుగూడ పరిశీలిం
పజూచ్చ నందులో నొక గదిలోనికి జని వెళుకుచుండ క్రిందికి
గుటకన. వగితలు పొకటి యగుపించెను దానినతి కష్టమన
సాధించి ద్వారమును దెరువ గొండకేగుట కనువగు మెట్లను
గాంచి యానల్వరు గొందుకుదిగిరి అక్కడ నతిశాలమగు చ
క్కనిసానడి దానియందుగల గదులలో నొకగదిని గానిలోన
కేగి వెళుచుండ మూలుగు వినిపడ యచ్చట పరిశీలిం
చిరిగాని యెచ్చట నవ్వరి జడయులే స అప్పుడొకొక గదికిజ
నివెచుక నొకమూలమూలుగు బాగుగ వినుపించెను దగ్గరకుజ
నిజాడగాలుజేతులు బంధించిరి నోటగుడ్డలునుట గానివెం
టనే బంధము వెడలింది నేచడరిపిడ స నివెవరవు నీవే కమి.

స్త్రీ— నేనెవరైన నేమి నేనొక మహాపాపాత్మురాలను నాయందు దయగలవారై బంధవిముక్తురాలనుగా జేసిరి. గాన మీకివే యనేక వందనము.

నా— అయ్యో వెర్రితల్లి అట్లన వీలులేదు మీవంటివ నుల రక్షింప బ్రతికబట్టిన మధుర కర్మచారిని.

స్త్రీ— ఏమేమి ఎట్లు నారాయణబాబుగారా

నా— జేనుగాని నీవెవరవు

స్త్రీ— నేను సుందరిని

నా— ఏసుందరివి మధురసుందరివ బెంగుభూరి

సుందరివ

స్త్రీ— నేను బెంగుభూరి సుందరినే

నా— నిన్నిచటికా దుండగులెప్పుడు గొనివచ్చి

సుం— రెండు రోజులైనది.

నా— మీరల్లి శారద యేమాయెను. అయ్యావనితను మూపున నిడికొని సోపానమార్గమునపై కేగి మధురసుందరిచే తశర్చి తాజనెను.

కొంతవడికి బెంగుభూరి సుందరి మూర్ఛదేరిలేచి గూర్చుండి తనకెదుట నున్నమధుర సుందరిని గాంచి కష్టసుఖములను జెప్పికొనుచు గాలక్షేపము జేయుచుండిరి

అట వత్తేదారు జని మిగిలిన గదుల నెదకుచుండెదని యేరును లేరైరి ఒకగదియందు మాత్రము స్త్రీనిగాంచి నేత్రవరో ధనిదీసిపైచి నీవుశారదవుగావ.

స్త్రీ — జేనును నీవెవరవు

నా — నేనెవరైన నేమి నీకుమార్తె చెంతకువచ్చెదవ

శా — నామీద్యుల కట్టి మెచటకున్నది

నా — వైభాగమున

శా — ఏమోనీమాట నమ్మటయెట్లు

వా — నిన్ను బాధవిముక్తు గానగుగ జేసింను నన్ను

నమ్మవ,

శార — నమ్మకేమి

నా — అటులైన నాతోరమ్మ లెమ్మాలసింపక వే
గమ్మని గొనివచ్చి సుండకులిరువురు నున్ననలగున జేర్చెను
అప్పుడా మువ్వన్న నన్యోన్యాలింగితులయి కొంతవడి మేరలే
ని మానందాంబుధి నోలలాడి నారాయణబాబును వేనోళ్ళ
గొనిమాడు చూడిరి అట్టితరి యోగిపుంగవుడు పరుగిడి చచ్చి
రండురండ్ల నారాయణబాబు గాని ఆలసింపనడక,

నా — యోగిసత్తమ కొత్తవంత లేమైనయగు
పించెన.

యోగి వింతలెవ్వియులేవు గాని యెవరో మాటలాడు
చు వచ్చు సందడి విననయ్యె

నా — కానింక మనకువచ్చిన భయమేమి పప్పుచు
న్నది మానున అవయవములందు యాదుండగలు రాకముందు
ఈవనితల మువ్వరను గొప్పలముచుండి రిప్పిది మానయింటికి
జేర్చుట మందిదని నాయాశయము.

యోగి — మంచిది అట్లనే జేయవచ్చును ఈపనికై నన్ను నియోగింతురాయేమి.

నా — నాయభిషామము నన్నయె గొని కడుబాగరూకతతో గొనిపోవలెను.

యోగి — సరియే యని మామువ్వురను వేషములను మారిది వెంటనిడుకొని వెడలెడు అప్పుడు డిటిక్కివు నిర్భయుడై స్వేచ్ఛగ గమలనెల్ల వెదకుట కారణ్యచేసి అట్టిసమయమున చక్రపాణి బలరామ రామసింగుల వెంటనిడికొని నారాయణబాబు పండ్లెండు తూటాల రివాల్వరు చేత నిడికొని సొరంగమార్గముగొంత మైలువరకు పోయిరి అక్కటికి నొంటి గంట గావచ్చుచు వెంటనే యానల్వరు నొకగదియొద్దకు వచ్చి నక్కటికి ద్వారము యగుపించదాయె అప్పుడు రామోజి యొక మీటరిక్కి తలుపు దెరువబడెను నల్వరులొక్కరి జరి అచ్చట నెందుజూచినను యద్భుత వస్తుచేదర్శనమె అనేకగడులుగలవు అక్కడ విశాలమైన చక్కని సావడి గలదు అసావడియందు విచ్చుకత్తులు చేతనిడికొని సుమారొక వందమంది బలిష్ఠులగు వృథకాయులు నివసించు మకాము స్థలము దానిని గాంచి వత్తేదారులనచ్చాదుల మువ్వురగాంచి ఆయుధములు జేతనిడుకొనుడు ఇక్కడనే దుష్టసంఘమున్నది ఇప్పుడ వీరిబంధించి కారాగారమున కంపవలెనన మంచిదని చక్రపాణి పదితూటాల రివాల్వరును రామోజి యెనిమిది తూటాలమునను వ్రకోవిని బలరాము జారు తూటాల రివాల్వరుడు కొన్ని బేడల

ను జేతనిడికొని దుష్టసంఘమున కెదురుగ నిలబడిరి అట్టిసమయమున నాసంఘాస్యశుభగు ష్టిర్వకేశి యనువాడు ఆయుధ సహితులగు నా గాయణబాబు మొదలగు నల్వరిగాంచి యెవరుమీరు యిచ్చటకు రా గారణమేమి యన నా గాయణబాబిట్లనియె మీపాలిట శృత్యు దేవతలముః మిమ్మురు మింగుట కే తెచ్చితియి. మీరెక్కడి వారక్కడనే గదలక నిలచియుండుడు అడుగు గదల్చిన పిమ్మనెర గాల్చిబుచ్చెన మీయాయుధముల గ్రహించుకును మాటలాడకుడు కపర్దాఁ బాగ్రత యన వారెల్లరు నాయుధమును గ్రహించడవైచిరి పెటనే బల రాగుడు జని ఆయుధము లెల్లగొని రా చట్టున రామోజీ బలరామ చక్రపాణులు మాన్వరు జని రెప్పపాటు కాలములో వందజనమునకు బేడీలు దగిల్పించిరి రామోజీ నేగ వీధిద్వారమును దెరువ విచ్చుకత్తులు దాల్చిన పోలీసు శావుటాలో యి నప్పెక్టరు స్కోల్ ఇంస్పెక్టరు సబినిస్పెక్టరు నూకరింజెంటు వ గైరా సిద్ధముగ నుండిరి వారినిగాంచి నారాయణబాబు లోని కిరండు ఆలసింపకుడన పెటనేవచ్చి దుష్టసంఘమును పెటని డికొని జని జైలుఖానాయండు నిలిచిరి పిమ్మట బత్తేదారు బలరామాదుల గాంచి ఇవరలో రామోజీచే గబురు జేయించి యుంటిని ఆకారణమున వీరెల్లరు రాకారణమైనదని జెప్పి ముందు పనికై ప్రయత్నింపుచుండిరి గదులచెత కేగిరి అన్నియు రాతిగట్టడములే తాళములు లేనితలుపులు ద్వారములేరిరు తెనువవలెనో సుందైనను దెలియదాయె అయ్యోదైనను

యేమిజేతుమని చిత్రప్రతిమలరీతి నూచుచుండిరి అంతనొకచో మాటలసందడి వినఁ య్యె నేమిదియని పత్రైదారు నలుపైపుల జూచెను ఔరా దుండగులింకను గొందరు నా గిలియుండిర ఇదియు నొకందుకు మించిదేయని నల్వరు నొకచోపొంది యుండిరి అంతగొంతవడికి నొక మూలకుంది ద్వారమును దెరచుకొని ఆయుధముల ధరించిన పరుగులపైకివచ్చి మూడవ యంతరమున కరిగి యొకచో గూర్చుని మాటలాడుకొన జొచ్చిరి ఓయికంస మనయాజమానురాలగు మాయాస్సుదరి యేచుని శలవిచ్చెను.

కంసు— ఈరాత్రీయందు సర్వశత్రు నాశనము జేయవలెనని.

భైరవుడు. — ఆశత్రువు లెవరు ఎవని మూడు గడతేర్చవలెను.

కంసుడు — హరో హరియ! మధుర స్మదాని పిమ్మట బెగుళూరి సుందరి మూడీయరువు భతా బట్టలె

మహమ్మారి— ఆదెయ్యాల మేడ యుదికెవ్వరు నేర.

కంసు — లేకేమి బెగుళూరి సుందరి తల్లని ఆమెపేరు శారద అక్కడున్నవాని నీరే

భైరవు— వహ్వ వహ్వ బాగా పిటివోయి మహమ్మారి పరధ్యానముగనుండకుము

కంసుడు — విగిలిన యేడుగురు నీమేడయందుండిరి.

కరోట — సు — వారెవరో వారిపేర లెయ్యవయో
జెప్పుము

కంసు — అయ్యో జెప్పిదవినుడు మధుసూదరావు
పుండరీకాక్షుడు భద్రహృదయ బాబూరావు భార్య కూతురు
చతురక మధుః స్మదరితల్లి వీరేశ్వరు ఈమేడ యందుండిరి.

బైరవుడు — సరే అక్కడనుంచి యిక్కడక యిక్కడ
నుంచి యిక్కడక

కంసు — అక్కడ నుండి యిక్కడకే

కరోట — ఇన్ని చిక్కులెందుకు ఇక్కడనుండి యేగో
బందాయని పించరాది

కంసుడు — మనయజమానురాలి యానతికానివని జే
ముటకు వీలా.

మహమ్మారి — మీయానతి నొప్పున జేసితిమనియే
చెప్పుకూడద.

కంసు — అట్లుజేసిన గొప్పచిక్కు తలస్థమాను ఏ
మందురక్కడనుంచి ప్రారంభించిన మహాశత్రువులక్కడ కివ
చ్చి నుందురు లిద్దరకు గొంపోయిన కొంపమునుగును వైపె
చ్చు మన ప్రాణముల మీదికి వచ్చును ఇ దరిలోను జుంపద
గ్వారా యిద్దరే.

బైర — ఈజెప్పిన గమలకు దాళపు చెవులు నీకడ
నూడెన.

కంసు — సరిసరి లేకేమి ఇవిగో రెండు గత్తెలు ఇక్క

యూచల బెరికివైచి వస్త్రరజ్జుసాధనమున కిటికీమార్గమున
 యమునకు భాగ్య ద్వితీకుడినై దిగుచుండ కూరసింగిట్లనో
 గ్రహించి వచ్చి రజ్జును తెగగొనెన. వెటనే మేదిరుమునది
 యందుబడి దైవవశమున బెట బడితిమి. విమ్మట నాభార్యను
 పిల్లను మా అత్తచారింట పెంచితి నమమును మాటలు విన
 వచ్చెను. మనవారా మాటలను విన కుచూహలులై. యుండ
 యిట్లని యనుకొనజొచ్చిరి. అదటా యె తమోనము శత్రువు
 లెవరో వచ్చి సిద్ధాన్నమును గుమ్మవేలిరి యిద్దరు నుండరు
 లును లేరు ఎంతవని జరిగెను (అర్థగా చింతికార్యం) వైవ
 మన్నరి చింతయేనో) అనుట్లు జాగనే కాదును ఇచ్చట
 వారివైన గడజేర్చుమని సాంగకమార్గమున ద్వారమునందలి
 యీవలి కచ్చుసరికి వచ్చేదారుని వరిచి కలియబడి చేతు
 నున్న యాయుధముల నూడబెరికి కాలుసేతులు బధించి
 మూవగురును గదులయ దుడిచి తొలగించి విగిరియిరి ఎదురు
 నూడవాదుల వెటబడికొని యిట్టి కరుగుచుండిరి. అప్పుటికి
 మూడు ఘంటల గావచ్చెను శత్రుస్సేనా దాని కొంత
 దూరమేగి బిడికి బయట పీచీలివని సంఠిసింపుచు నిర్భయ
 లై పుర సమీపమునకు వచ్చిరి అంత నొకబండి యెదురా
 యెను. అర్థము వారాయగబాబా బడిన గాది యెవరదా
 బడి మాటలాడలేదు మాట్లాడలేదు బడి బోవుచునే
 యుండెను.

యెవడువాడు బడివాడు మాట్లాడలేదు
 అప్పుటికి మాట్లాడలేదు. వెటవే వారాయగబాబా (కాం)
 మురికింబడు బడివాడు గిరివ బడిపోయెను. ముమ్మడి పగ

ముల ద్రోచుకొని పారిపోయెను బండి నిలబడిపోయెను వత్తేదారు బండిని పరీక్షించి చూడ మున్నవరు వతలు మాత్రము గట్టబడి యుండిరి ఎగు మరెవ్వరును గారు మన సుందరాదులే అంత వెనుకనుండి యింకొక బండ్లి రయమున వచ్చుచుండెను దానిని గాంచి ఓహో ఓహో అని గొంతు విడిచి కర్ణచారి బండిచేరి కేగి యెవరిదీబండి యనుసరికి బండినుండి రివాల్వరుతో సమాధానము వచ్చెను గుభాలున నారాయణబాబు క్రిందబడిపోయె. ప్రమాదము ప్రమాదమని మిగిలినవారు నారాయణబాబును లేవనెత్తి సేదదీగ్గుతరి యిదే సమయమని బండిని వేగముగ బోనిచ్చుచుండిరి ఓరోరి దొండగులారా బోవుచుండిర యని చక్రిపాణి కరుగిడి కత్తిని విసరెను గట్టుమునకు కాలుతెగి బడ్డిపోయెను బండి బోల్తాగొట్టెను లోకలనున్నవా రీవలకు వచ్చిరి వెనుకనుండి తఫ్ తఫ్ తఫ్ మని అనేకులు రివాల్వరుల బోల్చించి వైచిరి దొంగలెల్లరు దొరకిరి.

చనువరీ ఆదొరకిననారెవరో తెలియునా మీవంటి బుద్ధివంతులకు తెలియకుండునా యివను తెలిపెద కృష్ణసింగు మాయాసూదరి భీమసింగు సూరిసింగు మాయాచతురిక ఈ యేపురును సుమా పారికమహాశయా అట్టి నాయకులను బంధించి వత్తేదారునకు మాత్రము ప్రాణము బోలేను గాని గొప్పగాయము మాత్రము తగిలెను వింటనే యాతనిని గొనిపోయి చికిత్స యమన బడవైచిరి అంతట యోగి వచ్చి వత్తేదారుం గాంచి తాళేసింపుని వ్యర్థమాయెనని యనుచుండ చక్రిపాణి యోగిని గాంచి విచారించుచు

మ. వా రెల్లరు దొరకిరి శత్రువులెల్లగు కట్టుబడ్డి బందీజేయఁ బడిరి మధుసూదనాదు లెల్లరు క్షేమముగ నుండి పత్రేదారు గారొరు జీవించిన సర్వము సానుకూలతఁ జెందినట్లే ఇతరు నిశ్వరాజ్ఞ యెట్లుండెనో దెలియజూప యోగివర్యా ఈ మా యాసుండరి వగైరా యెచ్చట మోకన్నరెరి.

యోగి—ఈ పురసమీపముననే నీవనితల మువ్వ రను గొంపోవుచుండు నీరెన్నరె బాక నాపునుని కేకలిడి నే నొంటరి నగుటచే నొకచో దాగి ప్లేషనను కేగితిని పోలీసు వారితో జరిగిన గాధ నెరిగి ప నేమియు సార్థకము లేక పోయెను పిమ్మట పత్రేదారిటికేగ యుచ్చట లక్ష్మణుడు గట్టించి యుండెను. నీపట్టుండ కారణమేమన పత్రేదారువల్ల బంధింపబడిన దుండగు లెట్లనో తమకట్లను విప్పికొని నాపై బడి నన్ను బంధించి పలాయితులైగని జెప్ప విని యిటకు వచ్చితిని.

24 వ ప్రకరణము

అ స ం ా మ

మధుసూదనరావుగారు సకటుబుమాగ గృహమునఁ బ్రవేశించిరి హాయిగఁ గాలక్షేపము జేయుచు దమకు బ్రాణ దాతయగు నాగాయణబాబునకు ప్రాణదానమొసగ బరమేశ్వరుని కాశ్చిక్రపుచు నిత్యమాతఁ జేసినమాచారము లరయుచు నుండిరి అక్కడ గాబూరావుగూడ సకటుబుమాగ నిజపదనమున వసియుండు కష్టసుఖముల జిప్పిగొనుచు పత్రే

బాదుని పే విధముల సన్నుతించుచు యాతని రాకొకటరు
జూచుచుండి బక్కరి రోజున నందఱు నొజుచో జేరి నుత్తే
దానొసరించిన సాహసమునకును కష్టమునకును దుండగులు
జేసిన కుర్చయగుట గృహస్థి రక్షించునందు కత్యాశ్చర్య
మొందుట సర్వ మన పకాంత... పరమేశ్వరుడు జరి రక్షించక
వరాకుగ నుండు తిప్పి బ్రతికించి సంతయును లేదను
కొనుచునతసమున గాలక్షేపము జేయుచుండ తేదారగునారా
యణబాబును భగవానుడు బ్రతికించి రక్షించుగాత లేకున్న
యాతనితో బాటు మేమెల్లరయు దేశాత్యాగము జేసి యాతని
వెంట మేముగూడ జరి స్వర్గమునందే హాయిగ గాలక్షేపము
జేసెదము సత్యము సత్యము ముమ్మాటికి సత్యమనుచుండ
కద్దయు నిందిరయు గూడ వచ్చి వెంటనే లేచి యెల్లఱు
వారిని శంకించి గిరిలినుకొని గొల్లుమనిరి అత నాయును
పురు నారాయణబాబు భార్యయనియు కుమార్తెయనియు
తెలిసికొందురుగాక మిగిలి... స్త్రీలు బాబూరావు భార్య
కూతురు బెంగుభూరిసుందరి తల్లి మధురసుందరి యని
గ్రహింతురుగాక యాధ్వనిని చుడుమాదను వగైరా పురుషు
త్తల్ల గొంటదడి బెట్టిర.

అత గంతరడికి యందఱు క్రిందిని పాతవ్రత్యమహిమయేనీ
వాధునిగా పాపిబ్రతికింపుము లేదు నూర్యచంకుం గతితప్పిరా
కున్నయని యనుచుండ అహూరండుర దు అయ్యగారిగాయ
పుగట్టుచిప్పు నమయ్యగార హడవలదిని వారెల్ల రావమును
తమలో వద్దాభావముగ యుమాకునా రైయిగుంటుంది

గూడ తప్పక రావలెనని శలనై ని ఆలసి, పకుడన యెల్లరు బ
యలుదేరి చికిత్సయనునకు వెదలిరి గాని యాదురు నీవల
నే గూరుచూడిన నైద్యులు పత్తేదారుగారి కట్టును విప్పిరి గా
యమును పశుభక్తియుగ గడిగి కట్టుకు గూడ గట్టిరి వారప్ర
కోము జేయలేదనియు ను పురానే యుండెననియు నైద్యులు
నుడినిరి ఇటువైన వాని భయము రాగూడవని వచింపుచు
దలుపులు బారుచేరి నా యణబొబును గూరుచుండబెట్టి
యందరు శోషకు రానచ్చునని వని, ప సుతేనమున నందరు
లోనకేగి మాటలాడించిరి తెలివిగానే సమాధానముచ్చెను అ
ప్పుడెల్లరు విచక్షణ ద ముగ కొరివడి నిష్క్రధా వినోదంబు
ల గాఢోపమా శిసిరి అప్పటికి దాదాపు పది గావచ్చెను భో
జనము కరుగదనుని లేచి వెదలిరి ఈతీరున రోజులు నమ్మది
గ జగదుచున్నవి శ్రమముగ వారిములు పక్షులు గూడ గ
డచుచున్నవి పత్తేదారుగారి గాయము మానుచుండెను అప్పు
టప్పటలేచి తప్పుడును లిచ్చును వాగోజునకారోజు బలము
గూడ గలిగి స్వతంత్రముగ లేచి నిరుగునుండెను ఇట్లుండ యొ
కరోజున చక్కపాడి తన యన్నగారి యానతిచే మధుసూదనా
మల రఘ్నిచి పోలీసువారి నెల్ల గూడ వాహ్వించి గూర్చుం
డనియును చి వారలగాంచి కత్తేదారిట్లనియె శ్రోత్రవిశేషము
తెచ్చియును లేస్తగది నుండగులగు కృష్ణాదులు పలాంతులు
గావుండ జాగరూకతతో మెల్లగు చుండిర ఈపరి మాయా
సుందరి మొదలగు వారు పలాంతులైన మనకు దొరకుటక
లలోనివార కరణమేమన మందేశమునందియే బోగలరుకు
ఇంతలో యోగివర్యు డుద్రొచ్చెను ఆయనను జూచి

“అయ్యా అయ్యగు డేమను యడిమిగదా తామెవ్వరై
తెలిసు పార్థ, యన తాను శ్రీహరిరావని యనున.
అదను నాశ్చర్యబడి చూచుచుండిరి.

శ్రీహరిరావు సిగ్గుచే గలపూని కొనియెరు అప్పుడు
నారాయణబాబు మధుసూదనరావుగారి గాచి అయ్యా
బెంగుహుచుచునరి చిక్కి పడి . తొదమ్మగారి అభిప్రాయ
మెట్టిదో అని యడుచుచున్నాడు భికారివేషధారి తన వేషము
మార్చి వారలనుజేసి శారదాబాయి దిక్కులేది హా నాథా
యని పాదములపైపడి మూగ్గుంచెరు అప్పుడు రంజన
సుందరి పిల్లనునున్న జూచి యిరుగుటచేత లండిన గురువు
పట్టనీరిక తానుగూడ విచారింపచుండెను మధుసూదనరావు
లేది యేమని మాషడ్రగుడగు పూడరీకాక్షుడేన బెకారా.
ఎట్టి బాశ్చర్యము యాశ్చర్యమున మనోన్యాసం తులైరి
పిమ్మట పూడరీకాక్షుకు తన మిమారై నెత్తుకొని ముద్దాడి
భార్యను లేవదీసి యానందిసాదిమాన నోలలాడిరి. అట్టి
సమయమున నారాయణబాబు మరొక వనితను గొవివద్ది
నభాస్థలినుంచి యెద్దిమా యనబోవుచుండగనే హా నాథా
యని మధుసూదనరావుగారి పాదములపై వ్రాలి యానం
దాశు వ్రాచి పాదప్రక్షాలన గావించె. అప్పుడు మధుర
సుందరి గూడ హా జననీ యని గాడాలింగనము గావించ
ననోన్యాసేమాతి కయంబున యిరువుర గొంతవడి నిశ్చేష్టులై
పిదప క్షేమసమాచారములనల్ల బ్రహ్మానందభరితులై నారా
యణబాబునకు నమస్కరించి చేపిల్లముల గొనియాడిరి
అట్టి సమయమున మధుసూదనరావు లేది పత్రేదారుని
గొంది అయ్యా నాదొక మనవి చెప్పిపోయె యనువారకు

య రసోదరుడేగా అశ్వున వెండుభూయసూదరిని తమకు
గా నంగీకరించి నాడప్పు ధ్వని నందును ఇందుకు
య మా - డక యంగీకరి ప వేడుదుంటిను.

“సరి సరి దుడిచి నాగ్ని పతేన మాకిలకన్న గావల
యిచ్చి ది కె తెలుగు కుడినని నోదరా నీయధి
యమన నీరువస్వ ను గీకాదమా రంగి యూరికుంటిను.

వెంటనే నారాయణబాబు లేచి తన కుమార్తె వింధిరను
రేచితాజీవంతునకిచ్చి వివాహము చేసు నిశ్చయించితిని
నున్న నందుల క నీరు నాన గూర్చి నంగీకరించె. అప్పుడు
బ్రాహ్మరావుగారు లేచి నాకొచ్చి నుంచి నాకునుంట్ల
రాజరత్న మొక పె మిగిలియున్నది గాన పవైదారుగాను నా
భయమొసంగిన నా సొక్కుమును కూడ వెల్లడి జేసెదను
నమిశలవన నర్యులెల్లరు నొకధ్వనిగ హాయి హాయి యను
ననిచే దిశలెల్ల క్రిందివలెనె పిదప సభ్యులెల్లరు విన బాబు
కావిల్లనియె. జీసచస్త లారా నామస్యమాతురు లభ్యుడ
యైతునకిచ్చి వివాహము జేసి కృతార్థులైరిద కుమారులందఱ
రినన యెల్లరు నైకక ర్యముగ దధాస్త దధాస్తని యాశీర్వ
దించి. అంత గొప్పదికి సభ్యులెల్లరు నిశ్చల్లముగ కూర్చుని
యుండిరి వెంటనే పడితులు గావించి సుముహూర్త నిశ్చ
యము జేయించిరి అను హూర్తమున కొందరు నామోదించి
యిచ్చితిమి తమ నిశ్చయించుకొనిరి. అట్టికా నాగా
మణిబాబు సభ్యులెల్ల గాంచి కునమిప్పుడు జేయవలసి కని
యొక్కటి మాత్రమే మిగిలియున్న దదియేదన మాయా
సుందరి కృష్ణసింగు మొదలగు దుష్టులరావించి వారిపై కేసు
జేటి విచారణ జేసి తగుతీరు విధిప జాలెనుసూపరిండ్లంటు

వారి యధీనమై యున్నదని వజ్రేవారు లోపలకేగి
 యాస్తి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను రిక్క యావత్తుచు
 వచ్చి పోలీసువారి చెత నుంచి ఈవస్తువులను రికార్డుడు
 యోచించి తగు నేర్పాటు గావించి మెవరివస్తువులను వారి
 కిచ్చుట ధర్మమని వదిలి పోలీసువారి యధీనము జేర్చు
 లప్పుడు పోలీసువారు మాయ నుడిచి కృష్ణసింగును భీమ
 సింగును శూరిసింగును మాయ చతురక మొదలగు దండగుల
 నెల్ల వీచ్చుకత్తుల వాగాలో రాజ్ఞిచ్చిదన కమలను పోక్కు
 మేష్టరను గూడ రిక్పిచి తగు విచారణ జేసి పీరివారికి తగు
 శిక్షలను విధించిరి. శిమ్మల నారాయణ వజ్రేవారుని వేవీధి
 మాల గొనియాడి అనేక లహమతులను కితాబులను గూడ
 నొసంగి మెవరివస్తువులు వారి కొనుగిరి.

పిమ్మటెల్లరంగంవనుండి నెడమందిరముల కరిగి వజ్రు
 సూదనుడు వజ్రేవారి యిదివరలో వివాహములు జేయనేర్చె
 యించిన రీతిని తమ నయ నుమార్తెల వివాహము జేయనేర్చ
 ముల నత్యానందముగ గావించి సకల సుఖభోగ్యభాగ్యముల
 ననుభవించును భగవద్భక్తి పరాయణులై హాయిగ గాల
 జ్జేతము జేయించుకొని.

మ గళామహాల్ శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ.

న మా ప్త మా .

కా. నీకేజాననపాణిశాసనముగా . నీక బు గొల్పొడుగో

శ్రీరామానికి జేయ న్నివర త. ప్పెనెనదా జేయగల
 పారావారిని నందు జేయనివయి న్నిచ్చుచు గోవింద కిం
 పారన్నీ నవం నుమ బలనగ . బ గుం దాల్పె

